

MINISTERUL EDUCAȚIEI
ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA

Curriculumul disciplinei școlare

Economie

Nivelul de studii: liceal

Chișinău, 2026

Curriculum disciplinei școlare Economie este elaborat conform Ordinului Ministrului nr. 2015 din 20.11.2025 “Cu privire la aprobarea grupurilor de lucru pentru elaborarea documentelor curriculare în învățământul general”

Coordonatori, Ministerul Educației și Cercetării:

- Valentina OLARU, Secretară de stat, doctor în pedagogie
- Corina LUNGU, șefă Direcția politici în învățământul general

Expert național:

Viorica ANDRIȚCHI, doctor habilitat, profesor universitar

Grupul de lucru:

- Natalia IACOB, coordonator la disciplină, profesoară de discipline economice, grad didactic superior IP CEEF, expert Junior Achievement Moldova;
- Oxana BARBĂNEAGRĂ, expert curricular, doctor în științe economice, conferențiar universitar, decan ASEM;
- Vitalie ANDONI, expert curricular, profesor de istoria românilor și universală și educație economică și antreprenorială, grad didactic superior, director IP LT ”Gaudeamus”, trainer-consultant Junior Achievement Moldova.
- Marcela COTRUȚA, expert curricular, profesoară de istoria românilor și universală și educația economică și antreprenorială, grad didactic superior, IP LT ”Gaudeamus”, trainer-consultant Junior Achievement Moldova;

Cuprins

1. Preliminarii.....	4
2. Concepția disciplinei	5
3. Administrarea disciplinei	8
4. Competențe specifice.....	9
5. Unitățile de învățare pe clase	12
6. Finalități de învățare pe clase.....	39

DRAFT

1. Preliminarii

Curriculumul la disciplina Economie este elaborat în conformitate cu prevederile Codului Educației al Republicii Moldova, Strategia Națională „Educația 2030”, Cadrul de Referință al Curriculumului Național (CRCN, ediția 2025), Planul-cadru pentru învățământul liceal și Metodologia de dezvoltare a curriculumului disciplinar, fiind corelat cu recomandările internaționale (UNESCO, OECD, Uniunea Europeană) privind formarea competențelor-cheie și învățarea pe tot parcursul vieții. Documentul valorifică, totodată, reperele Cadrului european de competențe digitale (DigComp), ale cadrului pentru durabilitate (GreenComp) și ale educației pentru dezvoltare durabilă.

Curriculumul contribuie la promovarea principiilor educaționale fundamentale: echitate, incluziune, relevanță socială și dezvoltarea competențelor necesare integrării active în societate.

Disciplina Economie face parte din aria curriculară „**Educație socioumanistică**”, având statut de **disciplină la libera alegere** pentru nivelul liceal, profilurile umanist (U), real (R) și general (G).

Introducerea disciplinei este justificată de necesitatea formării unei culturi economice, financiare și antreprenoriale funcționale, în contextul transformărilor economice actuale (digitalizare, globalizare, economia verde și circulară, dinamica pieței muncii). Disciplina completează și valorifică conexiuni cu matematica, geografia, educația civică și tehnologiile digitale, contribuind la dezvoltarea profilului absolventului/absolventei.

Scopul disciplinei, în acord cu profilul absolventului/absolventei definit în CRCN, constă în dezvoltarea culturii economice și financiare funcționale, care să permită elevilor/elevelor să înțeleagă, să analizeze și să aplice concepte economice în situații reale, luând decizii informate și responsabile în viața personală, profesională și civică.

Curriculumul la disciplina Economie îndeplinește următoarele funcții:

- **Funcția formativă** – prin dezvoltarea gândirii economice critice, analitice și responsabile, bazate pe valori precum integritatea și etica economică;
- **Funcția cognitiv-explicativă** – prin sprijinirea înțelegerii conceptelor, principiilor și mecanismelor economice fundamentale;
- **Funcția aplicativă** – prin transferul cunoștințelor economice în contexte reale: decizii financiare, economice, profesionale;
- **Funcția integrativă** – prin corelarea Economiei cu domenii relevante și cu noile educații (educația financiară, educația pentru dezvoltare durabilă, educația digitală etc.);
- **Funcția orientativă** – prin sprijinirea elevilor în orientarea profesională prin înțelegerea pieței muncii și a oportunităților economice, precum și spiritul antreprenorial.
- Curriculumul se distinge, în primul rând, prin faptul că oferă elevilor **educație financiară aplicată, competențe antreprenoriale și competențe pentru sustenabilitate** —ca nucleu al demersului disciplinar, integrat organic în fiecare unitate de învățare.

Această orientare se concretizează prin următoarele principii:

- **Relevanță economică aplicată** — educație financiară aplicată (buget personal, servicii bancare), competențe antreprenoriale și competențe pentru sustenabilitate, ancorate în digitalizare și globalizare.
- **Centrare pe competență, nu pe conținut memorat** - dezvoltarea capacității de analiză, decizie și asumare a responsabilității, prin metode activ-participative (studii de caz, proiecte, simulări, întâlniri cu oameni de succes, vizite).
- **Coerență verticală explicită** - trecere argumentată de la concepte de bază la fenomene economice complexe, prin corelare explicită între competențe, conținuturi, rezultate ale învățării și evaluare.
- **Flexibilitate reală** adaptare efectivă a demersului didactic la ritmul elevilor, inclusiv al celor cu cerințe educaționale speciale, prin contexte formale și nonformale.
- **Interdisciplinaritate funcțională** - integrarea directă a instrumentelor din matematică, geografie, Eu și societatea, informatică, pentru analiza unor probleme economice reale.
- **Digitalizare aplicată analizei** - surse statistice, aplicații digitale, simulări economice și instrumente de prelucrare a datelor, folosite direct pentru decizii economice informate.
- **Interdependență economică globală** - înțelegerea directă a interdependențelor economice, a migrației forței de muncă și a comerțului internațional, și a efectelor lor asupra economiei naționale.
- **Echilibru conceput deliberat** - aplicarea lor imediată în situații reale, cu evitare intenționată a supraîncărcării conceptuale.

Beneficiarii direcți ai curriculumului sunt elevii din învățământul liceal, cadrele didactice, autorii de manuale și factorii de decizie educațională. **Beneficiarii indirecti** - părinții, autoritățile publice locale, agenții economici, precum și partenerii instituțiilor de învățământ.

2. Concepția disciplinei

Concepția disciplinei Economie conturează identitatea epistemologică, valorică și formativă a acesteia, în concordanță cu Cadrul de Referință al Curriculumului Național, prin promovarea abordării competențiale, integrarea valorilor educaționale și orientarea spre formarea profilului absolventului/absolventei.

Disciplina Economie este abordată ca domeniu științific explicativ și aplicativ, fundamentat pe ideea economiei ca știință a alegerilor raționale și a interdependențelor economico-sociale, care sprijină înțelegerea relației dintre resurse, alegeri și rezultate, precum și analiză, și fundamentare a deciziilor în contexte reale.

Curriculumul oferă un cadru coerent pentru organizarea procesului de predare–învățare–evaluare, facilitând dezvoltarea competențelor economice funcționale și adaptarea la contextul socio-economic actual.

Curriculumul se fundamentează pe conceptul de educație economică pentru dezvoltarea *competenței antreprenoriale și a capacității absolventului/absolventei de a lua decizii responsabile în contexte economice, financiare și sociale reale*. Disciplina contribuie la formarea unui profil al absolventului/absolventei *capabil/e să înțeleagă mecanismele*

economice, să planifice și să gestioneze resursele disponibile, să evalueze oportunități și riscuri și să acționeze eficient în viața personală, profesională și civică.

Din perspectivă epistemologică, disciplina valorifică un sistem coerent de concepte economice fundamentale (raritate, cost de oportunitate, piață, concurență, venit, rolul statului), organizate progresiv și corelate cu situații autentice, care permit explicarea mecanismelor economiei de piață și a interdependențelor economice, sociale și de mediu.

Din perspectivă tehnologică, disciplina dezvoltă competențe de analiză a datelor, interpretare a indicatorilor economici și utilizare a instrumentelor digitale — inclusiv în contexte de transformare digitală și inteligență artificială — cultivând gândire critică, autonomie decizională și adaptare la economia digitală, cu impact asupra eficienței deciziilor economice și a bunăstării personale și comunitare.

Din perspectivă socială, disciplina contribuie la formarea capacității de înțelegere a impactului deciziilor economice asupra vieții personale, comunității și societății, prin valorificarea unor contexte specifice și situații relevante. Totodată sprijină elevii să înțeleagă rolurile economice pe care le exercită sau le vor exercita: consumator, beneficiar de servicii publice, viitor angajat, contribuabil, antreprenor sau cetățean implicat în viața comunității.

Din perspectivă axiologică, disciplina promovează valori precum responsabilitatea, integritatea, echitatea, autonomia decizională, solidaritatea socială și spiritul antreprenorial, contribuind la formarea unui comportament economic etic și sustenabil.

Integrarea valorilor este realizată prin corelarea acestora cu competențele specifice, conținuturile disciplinare, strategiile didactice și evaluarea autentică.

Viziunea curriculumului rezidă în formarea unui absolvent/unei absolvente cu gândire economică critică și analitică, responsabil(ă), autonom(ă) și adaptabil(ă), capabil(ă) să înțeleagă fenomenele economice în contextul transformărilor contemporane.

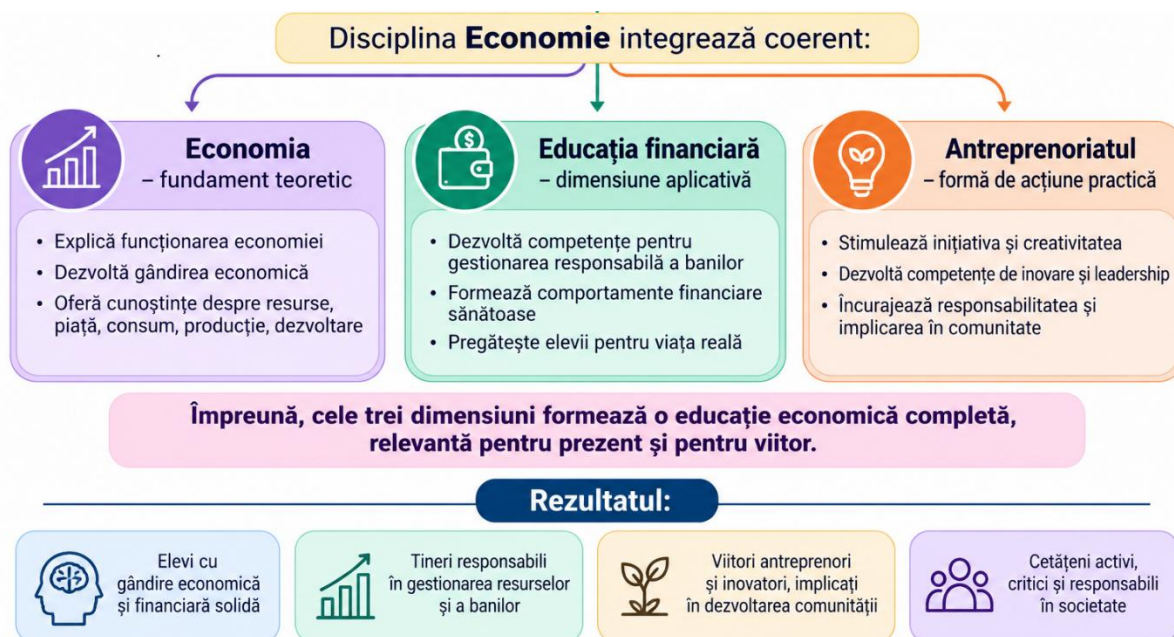
Misiunea disciplinei constă în dezvoltarea unei personalități autonome, capabile să utilizeze instrumente economice pentru interpretarea realității și fundamentarea deciziilor, în vederea integrării responsabile în viața economică și socială.

Prin specificul său formativ, disciplina Economie contribuie la formarea unui cetățean/unei cetățence:

- **informat(ă) și responsabil(ă)** în gestionarea resurselor personale și colective, cu înțelegerea fenomenelor economice în relație cu dimensiunile sociale, culturale și etice;
- **capabil(ă) de gândire economică critică** și decizie rațională;
- **activ(ă) și implicat(ă) civic**, conștient(ă) de impactul deciziilor economice asupra comunității și asumându-și o participare responsabilă la dezvoltarea durabilă a societății;
- **deschis(ă) spre inițiativă, inovație și antreprenariat.**

Disciplina integrează coerent:

- economia – ca fundament teoretic;
- educația financiară – ca dimensiune aplicativă;
- antreprenoriatul – ca formă de acțiune practică.

În raport cu competențele-cheie, disciplina contribuie direct la formarea competențelor:

- de comunicare în limba română, prin explicarea, argumentarea și susținerea raționamentelor economice;
- în matematică, științe, tehnologie și inginerie, prin analiza datelor, interpretarea indicatorilor economici și utilizarea raționamentului logic;
- antreprenoriale, prin formarea inițiativei, a spiritului inovator și a capacității de luare a deciziilor în contexte economice reale.

În raport cu profilul de formare al absolventului/absolventei disciplina contribuie la:

- dezvoltarea gândirii analitice, a capacității de interpretare și rezolvare de probleme economice;
- formarea unui comportament responsabil în calitate de participant la viața economică și socială;
- dezvoltarea inițiativei, creativității și orientării spre acțiune economică.

Disciplina se corelează cu noile educații cu relevanță directă, în special:

- **educația financiară**, prin dezvoltarea competențelor de gestionare a resurselor și înțelegere a mecanismelor pieței;
- **educația antreprenorială și inovarea**, prin stimularea inițiativei, gândirii proiective și asumării riscului calculat;
- **educația pentru dezvoltare durabilă**, prin analiza impactului deciziilor economice asupra comunității și mediului, și prin promovarea unor practici economice responsabile pe termen lung;
- **educația pentru competențe digitale și inteligență artificială**, prin utilizarea instrumentelor digitale în analiza economică și interpretarea datelor.

DISCIPLINA SE CORELEAZĂ CU NOILE EDUCAȚII CU RELEVANȚĂ DIRECTĂ

Progresia competențelor specifice este asigurată gradual, de la identificarea și înțelegerea conceptelor economice fundamentale, la aplicarea acestora în situații reale și, ulterior, la analiza critică și fundamentarea deciziilor economice argumentate.

Reperete metodologice se bazează pe învățarea activă și experiențială, prin utilizarea studiilor de caz, a problematizării, a proiectelor și a simulărilor economice.

Ariile de integrare interdisciplinară includ matematica, educația civică, informatica și științele sociale.

3. Administrarea disciplinei

În oferta curriculară pentru învățământul liceal, disciplina școlară Economie face parte din aria curriculară Educație socioumanistică, cu statut de disciplină la alegere, pentru profilurile umanist (U), real (R) și general (G). Bugetul de timp săptămânal/anual al disciplinei este stabilit conform Planului-cadru de învățământ. Procesul educațional la disciplină este proiectat în conformitate cu numărul de ore săptămânal și anual, reflectate în tabelul de mai jos.

Tabelul 1. Administrarea disciplinei școlare Economie

Disciplina	Aria curriculară	Statutul disciplinei	Profil	Clasa	Nr. orelor pe săptămână	Nr. de ore anual	Nr. de unități de învățare
Economie	Educația socio-umanistică	La alegere	U R G	X	2	68	6
				XI	2	68	6
				XII	2	66	5

Pentru clasa a XII-a sunt prevăzute 5 unități de învățare, având în vedere caracterul integrator și de sinteză al disciplinei la final de ciclu liceal.

Tabelul 2. Repartizarea orientativă a orelor pe tipuri de activități de învățare și evaluare

Nr.	Unitatea de învățare	Ore	Predare	Practică/ Aplicații	Eval. sum.	Proiect
Clasa a X-a						
1	Primii pași în lumea economiei	11	4	6	–	–
2	Economia: reguli simple pentru o lume complexă	11	6	4	1	–
3	Economia în mișcare: actori, activități și fluxuri	12	4	5	–	3
4	Consumatorul în economie: decizii financiare, alegeri și responsabilitate	11	5	5	1	–
5	Producătorul în economie: decizii financiare, alegeri și responsabilitate	11	6	4	–	–
6	Antreprenorul și activitatea antreprenorială	12	5	3	–	3
	TOTAL	68	30	28	2	6
Clasa a XI-a						
1	De la producție la cost: eficiența economică a firmei	12	6	5	–	–
2	Cererea mea, oferta ta: jocul pieței în viața reală	16	7	5	1	3
3	Concurența și protecția consumatorului	10	6	4	–	–
4	Limitele pieței și mecanismele de corectare	10	5	4	–	–
5	Bugetul de stat pe înțelesul tuturor	10	5	3	1	–
6	Schimbările economice și impactul asupra vieții noastre	10	4	3	–	3
	TOTAL	68	33	24	2	6
Clasa a XII-a						
	Rezultatele activităților macroeconomice	12	6	5	–	–
	De la educație la carieră: rolul pieței muncii	12	6	5	1	–
	Sistemul bancar și circulația banilor în economie	15	5	7	–	3
	Piața monetară: cine controlează și cum funcționează	12	6	4	1	–
	Globalizarea în era digitală	15	7	7	–	–
	TOTAL	66	30	28	2	3

4. Competențe specifice

Competențele specifice ale disciplinei *Economie* sunt:

CS1. Aplicarea conceptelor economice fundamentale în situații reale de viață și activități antreprenoriale, pentru gestionarea eficientă a resurselor, *manifestând responsabilitate și echitate*.

CS 2 Interpretarea fenomenelor și proceselor economice în contexte reale pentru explicarea relațiilor cauză–efect și a interdependențelor din economie, *manifestând responsabilitate economică*.

CS 3 Analizarea mecanismelor economiei de piață și a comportamentului agenților economici în contexte reale, *manifestând gândire critică și responsabilitate civică*.

CS 4 Evaluarea deciziilor și riscurilor economice, personale și guvernamentale, *manifestând discernământ, integritate și orientare spre sustenabilitate*.

**Tabelul 3. MATRICEA DE DEZVOLTARE A COMPETENȚELOR SPECIFICE
PRIN UNITĂȚI DE COMPETENȚĂ LA DISCIPLINA ECONOMIE**
(C clasele X – XII)

CLASA a X-a	CLASA a XI-a	CLASA a XII-a
CS 1: Aplicarea conceptelor economice fundamentale în situații reale de viață și activități antreprenoriale, pentru gestionarea eficientă a resurselor, <i>manifestând responsabilitate și echitate.</i>		
1.1 Utilizarea conceptelor economice de bază (nevoi, dorințe, raritate, cost de oportunitate), <i>în rezolvarea unor situații cotidiene de alegere economică.</i>	1.1 Determinare rolului prețului ca mecanism de echilibru și alocare a resurselor, <i>prin analiza unor exemple reale de variație a cererii și ofertei.</i>	1.1 Analiza dezechilibrelor de pe piața muncii (șomaj, polarizare), <i>prin compararea unor date statistice naționale și europene.</i>
1.2 Stabilirea modului de alocare a resurselor în sisteme economice tradițional, centralizat și descentralizat, <i>prin compararea unor exemple istorice și contemporane.</i>	1.2 Examinarea formelor de concurență și a impactului lor în economia digitală și globalizată, <i>prin studierea unor cazuri reale de firme naționale și europene.</i>	1.2 Aprecierea impactului crizelor economice, inflației și șomajului asupra gestionării resurselor la nivel național, <i>prin interpretarea unor date statistice reale.</i>
1.3 Compararea sistemelor economice prin prisma proprietății, liberei inițiative și concurenței, <i>utilizând exemple din spațiul național și global.</i>	1.3 Aprecierea interdependenței dintre cerere, ofertă, preț și echilibrul pieței, <i>prin construirea și analiza graficelor economice.</i>	1.3 Argumentarea gestionării eficiente a resurselor proprii, <i>prin evaluarea unor oferte financiare concrete de servicii bancare de bază (cont, card, credit, depozit) din mediul bancar național.</i>
CS 2: Interpretarea fenomenelor și proceselor economice în contexte reale pentru explicarea relațiilor cauză–efect și a interdependențelor din economie, <i>manifestând responsabilitate economică.</i>		
2.1 Descrierea circuitului economic și a fluxurilor dintre gospodării, firme, stat și exterior, <i>prin reprezentarea și interpretarea grafică a schemelor economice.</i>	2.1 Explicarea impactului impozitelor, subvențiilor și politicilor publice asupra alocării resurselor, <i>prin analiza unor instrumente fiscale din Republica Moldova și UE.</i>	2.1 Interpretarea relației dintre creșterea economică, dezvoltarea durabilă și bunăstarea populației, <i>prin analiza comparativă a indicatorilor macroeconomici (PIB, IDU, indicele Gini).</i>
2.2 Ilustrarea rolului factorilor de producție (muncă, capital, tehnologie, antreprenoriat) în sporirea eficienței economice, <i>prin analiza unor exemple antreprenoriale reale.</i>	2.2 Analiza relației dintre costuri, venituri, profit și eficiența firmei, <i>prin calcularea indicatorilor economici ai unor firme reale sau simulate.</i>	2.2 Aprecierea impactului digitalizării și inteligenței artificiale asupra pieței muncii și profesiilor viitorului, <i>prin examinarea unor studii de caz din economia contemporană.</i>

CLASA a X-a	CLASA a XI-a	CLASA a XII-a
2.3 Analiza modului în care deciziile economice influențează utilizarea și eficiența factorilor de producție, <i>prin rezolvarea unor situații-problemă privind alocarea resurselor.</i>	2.3 Aprecierea rolului statului în corectarea eșecurilor pieței (externalități, monopol, bunuri publice), <i>prin investigarea unor politici de reglementare naționale și europene.</i>	2.3 Evaluarea schimbărilor generate de globalizare și digitalizare asupra pieței muncii, <i>prin compararea oportunităților și riscurilor muncii la distanță și platformelor digitale.</i>
CS 3: Analizarea mecanismelor economiei de piață și a comportamentului agenților economici în contexte reale, manifestând gândire critică și responsabilitate civică.		
3.1 Identificarea elementelor de comportament rațional ale consumatorului și producătorului în raport cu resursele limitate, <i>prin analiza unor situații autentice de alegere economică.</i>	3.1 Ilustrarea mecanismului de formare a echilibrului de piață și a efectelor dezechilibrelor (surplus, deficit, plafon de preț), <i>prin construirea graficelor cerere–ofertă pe date reale sau simulate.</i>	3.1 Distingerea factorilor care influențează funcționarea pieței muncii, cererea și oferta de forță de muncă, <i>prin raportarea la alegerile educaționale și la condițiile pieței muncii naționale.</i>
3.2 Distingerea inițiativelor antreprenoriale responsabile și a modelelor de afaceri sustenabile (social, digital, ecologic), <i>prin analiza unor exemple reale din Republica Moldova și din lume.</i>	3.2 Compararea comportamentului firmelor în condiții de concurență perfectă și imperfectă (monopol, oligopol), <i>prin analiza unor cazuri reale din piața națională și europeană.</i>	3.2 Analiza rolului actorilor sistemului bancar în circulația banilor și stabilizarea economică, <i>prin examinarea mecanismelor de creditare, economisire și transfer financiar.</i>
3.3 Analiza rolului inovării și al digitalizării în inițierea și dezvoltarea afacerilor sustenabile, <i>prin raportare la inițiative antreprenoriale reale, cu impact comunitar.</i>	3.3 Aprecierea comportamentului statului ca agent economic în gestionarea bugetului public și a mecanismelor bugetar-fiscale, <i>prin raportare la date bugetare publice reale sau simulate.</i>	3.3 Aprecierea rolului politicii monetare și al instituțiilor financiare în stabilizarea economiei, <i>prin interpretarea datelor privind inflația, rata dobânzii și masa monetară din surse oficiale (BNM, BCE).</i>
CS 4: Evaluarea deciziilor și riscurilor economice, personale și guvernamentale, manifestând discernământ, integritate și orientare spre sustenabilitate.		
4.1 Explicarea alegerilor economice responsabile prin aplicarea conceptului de cost de oportunitate, <i>prin analiza unor situații reale de decizie financiară personală și familială.</i>	4.1 Stabilirea legăturii dintre evoluției economiei în contexte de creștere și criză și impactului lor asupra deciziilor individuale și sociale, <i>prin interpretarea unor date economice reale privind crize naționale și globale.</i>	4.1 Distingerea riscurilor și oportunităților pe care globalizarea digitală le generează pentru deciziile de producție, comerț și consum, <i>prin analiza unor platforme digitale globale și a efectelor lor locale.</i>
4.2 Stabilirea unui buget personal simplu pe	4.2 Analiza necesității intervenției statului în situații	4.2 Determinarea riscurilor asociate utilizării

CLASA a X-a	CLASA a XI-a	CLASA a XII-a
baza veniturilor disponibile și a priorităților de consum, <i>prin raportare la venituri și cheltuieli reale sau simulate.</i>	de dezechilibru economic și în protecția consumatorului, <i>prin examinarea unor măsuri de politică economică în perioade de criză.</i>	instrumentelor bancare digitale (plăți online, credite, criptomonede), <i>prin investigarea unor cazuri reale de fraudă financiară și măsuri de protecție.</i>
4.3 Analiza efectelor deciziilor personale de consum și investiții asupra mediului și comunității, <i>prin evaluarea amprentei ecologice a unor alegeri cotidiene de consum.</i>	4.3 Aprecierea rolului deciziilor guvernamentale, educației și inovației în stabilitatea și dezvoltarea economică durabilă, <i>prin analiza unor politici publice de investiții din Republica Moldova și state de referință.</i>	4.3 Evaluarea relației dintre piața globală și alegerile locale de consum în contextul economiei digitale, <i>prin investigarea impactului economic, social și ecologic al consumului global vs. local.</i>

5. Unitățile de învățare pe clase

Clasa a X-a

Competențe specifice vizate	Unități de competență	UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: <i>Primii pași în lumea economiei</i>	
CS1 CS4	1.1 Utilizarea conceptelor economice de bază (nevoi, dorințe, raritate, cost de oportunitate), <i>în rezolvarea unor situații cotidiene de alegere economică.</i> 1.2 Stabilirea modului de alocare a resurselor în sisteme economice tradițional, centralizat și descentralizat, <i>prin compararea unor exemple istorice și contemporane.</i> 4.1 Explicarea alegerilor	VALORI PROIECTATE LA NIVELUL UNITĂȚII DE ÎNVĂȚARE: Responsabilitate în luarea deciziilor economice prin înțelegerea relației dintre nevoi, dorințe și resurse limitate, precum și asumarea consecințelor alegerilor individuale și colective; Sustenabilitate prin raportarea la alternativele economice și la impactul alegerilor asupra diferitelor categorii de actori economici. Discernământ prin capacitatea de a evalua critic nevoile reale în raport cu resursele limitate.	
		Unități de conținut	Rezultatele învățării Elevul/ eleva:
		Concepte fundamentale / procese și relații esențiale: - Economia alegerilor noastre: de la nevoi la decizii (nevoi, dorințe, bunuri, raritatea resurselor, penuria). - Ilustrarea compromisurilor economice (alegerea economică și costul de oportunitate, curba posibilităților de producție).	1.1.1. identifică nevoile, dorințele și bunurile economice în situații cotidiene de alegere (bani de buzunar, resurse familiale limitate).

	economice responsabile prin aplicarea conceptului de cost de oportunitate, <i>prin analiza unor situații reale de decizie financiară personală și familială.</i>	• Economia prin secole: idei care au schimbat lumea. Conținuturi aplicative / contextuale: • Excursia de clasă cu buget limitat: alegere între variante și costul de oportunitate al opțiunii respinse. • Penuria unei resurse (cipuri electronice, energie, apă) în exemple recente din presă și rețele sociale, și efectele asupra prețurilor. • Linia cronologică a rarității: momente în care raritatea unei resurse a schimbat economia globală sau locală (criza petrolului, pandemia, seceta). <i>Laborator economic Nr.1 „Construirea și interpretarea curbei posibilităților de producție și calculul costului de oportunitate pentru alegeri cotidiene.</i> Contexte de învățare: situații cotidiene, tematice, digitale, colaborative și comunitare care valorifică analiza alegerilor economice, a costului de oportunitate și a gestionării resurselor limitate în contexte reale.. Conținuturi interdisciplinare: • Matematică: reprezentarea grafică a curbei posibilităților de producție, interpretarea pantei și a punctelor de pe grafic. • Istorie: evoluția sistemelor economice de-a lungul timpului. • Eu și societatea: responsabilitatea individuală în luarea deciziilor cu impact asupra resurselor comune. • Educația tehnologică și TIC: analiza critică a mesajelor publicitare digitale și a influenței acestora asupra consumului, utilizarea platformelor pentru reprezentarea grafică și modelarea. Integrarea noilor educații prin contexte de învățare: • Cum ne influențează reclamele deciziile de consum? (<i>Educația pentru media; Educația financiară</i>) • Reprezentarea grafică a curbei posibilităților de producție pentru o țară care produce energie regenerabilă și produse agricole; (<i>Educația pentru dezvoltare durabilă; Educația financiară</i>)	1.1.2. reprezintă grafic raritatea resurselor, în context digital (aplicație/simulator online). 1.2.1. compară modul de alocare a resurselor în două sisteme economice, pe exemple istorice și contemporane, în context tematic. 4.1.1. argumentează costul de oportunitate al unei decizii financiare personale, într-un context cotidian (excursia de clasă cu buget limitat).
--	---	--	--

		Dezbateri: Piața medievală vs. piața digitală. (<i>Educația pentru valori; Educația pentru cetățenie globală</i>) Tema cross-curriculară: Cetățenia democratică și drepturile omului: "Eu într-o lume în schimbare: decizii, resurse și responsabilitate"	
		Terminologie specifică: Nevoie, dorință, bun economic, resursă, raritate, penurie, cost de oportunitate, curba posibilităților de producție.	
CS1, CS2		UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: <i>Economia: reguli simple pentru o lume complexă</i>	
	1.2 Stabilirea modului de alocare a resurselor în sisteme economice tradițional, centralizat și descentralizat, <i>prin compararea unor exemple istorice și contemporane.</i> 1.3 Compararea sistemelor economice prin prisma proprietății, liberei inițiative și concurenței, <i>utilizând exemple din spațiul național și global.</i> 2.3 Analiza modului în care deciziile economice influențează utilizarea și eficiența factorilor de producție, <i>prin rezolvarea unor situații-problemă privind alocarea resurselor.</i>	VALORI PROIECTATE LA NIVELUL UNITĂȚII DE ÎNVĂȚARE: Responsabilitate economică prin înțelegerea modului de funcționare a economiei și a consecințelor deciziilor economice în viața cotidiană; Gândire critică prin compararea sistemelor economice și evaluarea avantajelor și limitelor acestora în contexte reale.	
		Unități de conținut Concepte fundamentale / procese și relații esențiale: - Cum funcționează economia? (conceptul și esența sistemului economic); - Proprietatea: cine deține resursele? - Mecanismele schimbului economic. De la troc - la instrumente digitale; (criptomoneda, blockchain, active digitale etc.). - Călătorie prin sisteme economice (sistemul tradițional, sistemul centralizat, sistemul descentralizat: caracteristici, avantaje și limite, principiul 3C). Conținuturi aplicative / contextuale: Cooperativa agricolă/asociația de proprietari din localitate (proprietate colectivă), comparată cu o afacere privată similară, din perspectiva deciziilor de utilizare a resurselor.	Rezultatele învățării Elevul/ eleva: 1.2.1. explică modul de alocare a resurselor, comparând o cooperativă agricolă cu o afacere privată, în context comunitar. 1.3.1. compară sistemele economice prin prisma proprietății, în context colaborativ (schimb prin troc, „Ziua fără bani”). 1.3.2. determină avantajele și limitele sistemelor economice prin analiza unor situații reale din familie, comunitate și stat; 2.3.1. analizează modul în

		• „Ziua fără bani”: schimburi prin troc între elevi pentru obiecte din ghiozdan. • Portofelul digital sau o criptomonedă cunoscută: modul de funcționare, pe baza unor materiale informative (fără tranzacții reale). • Planificarea centralizată din perioada sovietică, comparată cu economia de piață din Republica Moldova de după 1991, pe baza unor documente sau măturii de epocă. <i>Laborator economic Nr. 2: Compararea sistemelor economice (tradițional, centralizat, descentralizat) pe baza unor exemple istorice și contemporane – tabel comparativ</i> Contexte de învățare: situații cotidiene, tematice, digitale, colaborative și comunitare care explorează formele de proprietate, mecanismele schimbului economic, evoluția sistemelor economice și gestionarea bunurilor comune în contexte reale. Conținuturi interdisciplinare: • Istorie: evoluția formelor de proprietate și a sistemelor economice de-a lungul epocilor istorice. • Informatică: principiile de funcționare a tehnologiei blockchain și a criptomonedelor. • Eu și societatea: drepturile și responsabilitățile legate de proprietate. • Geografie: distribuția și exemple de sisteme economice diferite la nivel global. Integrarea noilor educații prin contexte de învățare: • Cum influențează diferite forme de proprietate dezvoltarea comunității locale? (<i>Educația pentru cetățenie globală; Educația pentru valori</i>) • De la scoici la criptomonede — evoluția schimbului economic; (<i>Educația pentru competențe digitale și IA; Educația antreprenorială și inovarea</i>) • Cum ar funcționa viața de zi cu zi într-o economie puternic centralizată comparativ cu una bazată pe mecanisme de piață? (<i>Educația pentru competențe digitale și IA; Educația antreprenorială și inovarea</i>)	care alegerea unui sistem economic influențează utilizarea resurselor, pe baza unor documente de epocă, în context tematic.
		Terminologie specifică: Sistem economic, proprietate privată/publică/mixtă, troc, monedă,	

		criptomonedă, blockchain, activ digital, economie tradițională, economie centralizată, economie descentralizată (de piață).	
CS2, CS3		UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: <i>Economia în mișcare: actori, activități și fluxuri</i>	
	2.1 Descrierea circuitului economic și a fluxurilor dintre gospodării, firme, stat și exterior, prin reprezentarea și interpretarea grafică a schemelor economice.	VALORI PROIECTATE LA NIVELUL UNITĂȚII DE ÎNVĂȚARE: Responsabilitate socială prin înțelegerea rolului fiecărui actor (gospodării, firme, stat) și asumarea deciziilor propria; Spirit critic prin analizarea situațiilor reale, a proceselor economice și a modului în care resursele sunt utilizate;	
	3.1 Identificarea elementelor de comportament rațional ale consumatorului și producătorului în raport cu resursele limitate, prin analiza unor situații autentice de alegere economică.	Unități de conținut	Rezultatele învățării Elevul/ eleva:
		Concepte fundamentale / procese și relații esențiale: • Actorii activităților economice: funcții și obiective. • Lanțul activității economice – de la producție la consum responsabil. • Circuitul economic și tipurile de fluxuri circulare. Conținuturi aplicative / contextuale: • Traseul unui produs local (de exemplu, brânza dintr-o gospodărie), de la producător la raftul magazinului, sub formă de hartă vizuală. • Interviul de familie: rolurile economice ale membrilor (angajat, contribuabil, consumator, eventual antreprenor). • Traseul banilor: salariu – taxe – servicii publice – impact asupra comunității. Finanțarea școlii (buget local, taxe, eventuale sponsorizări) și fluxurile economice generate. Contexte de învățare: situații cotidiene, tematice, digitale, colaborative și comunitare care valorifică analiza circuitului economic, a interacțiunilor dintre agenții economici, a fluxurilor economice și a impactului activităților de producție asupra societății și mediului. Conținuturi interdisciplinare: • Geografie: localizarea activităților economice și impactul lor asupra	2.1.1. reprezintă grafic circuitul economic și fluxurile dintre actori, pornind de la traseul unui produs local, în context cotidian. 2.1.2. schematizează traseul banilor (salariu–taxe–servicii publice), în context comunitar. 3.1.1. explică etapele lanțului activității economice (producție, repartiție, distribuție, consum), prin corelarea acestora cu situații din viața cotidiană; 3.1.2. distinge elemente de comportament rațional al consumatorului și producătorului, în contextul circuitului economic al plasticului.

		teritoriului. • Eu și societatea: impactul circuitului economic asupra mediului (plastic, deșeuri), rolul statului ca actor economic. • Matematică: reprezentarea schematică a fluxurilor și a relațiilor cantitative dintre acestea. Proiect interdisciplinar: „Circuitul economic al plasticului: de la resursă la valoare și responsabilitate”. (raport de impact/campanie de conștientizare școlară/ mini plan antreprenorial) Integrarea noilor educații prin contexte de învățare: - Circuitul economic al unui produs; (<i>Educația financiară; Educația pentru cetățenie globală</i>) - Cum influențează o fabrică economia locală? (<i>Educația pentru cetățenie globală; Educația pentru valori</i>) - Impactul deciziilor de consum asupra producătorilor locali, a mediului și a propriului buget. (<i>Educația pentru dezvoltare durabilă; Educația pentru valori</i>)	
		Terminologie specifică: Actor economic, gospodărie, firmă, stat, restul lumii, circuit economic, flux real, flux monetar (financiar), producție, repartiție, distribuție, consum	
CS1, CS3, CS4		UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: Consumatorul în economie: decizii financiare, alegeri și responsabilitate	
	1.1 Utilizarea conceptelor economice de bază (nevoi, dorințe, raritate, cost de oportunitate), în rezolvarea unor situații cotidiene de alegere economică. 3.1 Identificarea elementelor de comportament rațional ale consumatorului și producătorului în raport cu	VALORI PROIECTATE LA NIVELUL UNITĂȚII DE ÎNVĂȚARE: Responsabilitate financiară prin gestionarea atentă a banilor și evaluarea riscurilor și beneficiilor înainte de economisire sau investiție; Gândirea critică prin compararea alternativelor de consum și interpretarea informațiilor economice; Implicarea civică prin conștientizarea rolului consumatorului și al cetățeanului în dezvoltarea economică a comunității.	
		Unități de conținut	Rezultatele învățării Elevul/ eleva:
		Concepte fundamentale / procese și relații esențiale: • Raționalitatea consumului (consum responsabil, sustenabil, etc.).	1.1.1 calculează utilitatea totală și marginală a consumului, pe baza unui

	resursele limitate, <i>prin analiza unor situații autentice de alegere economică.</i> 4.2 Stabilirea unui buget personal simplu pe baza veniturilor disponibile și a priorităților de consum, <i>prin raportare la venituri și cheltuieli reale sau simulate.</i> 4.3 Analiza efectelor deciziilor personale de consum și investiții asupra mediului și comunității, <i>prin evaluarea amprentei ecologice a unor alegeri cotidiene de consum.</i>	• Utilitatea consumului pe înțelesul tău; • Veniturile și cheltuielile de consum. • Bugetul personal și etapele de elaborare. • De la economii la investiții. Conținuturi aplicative / contextuale: • Degustarea repetată a unui aliment (de exemplu, bucăți de ciocolată), cu notarea nivelului de satisfacție la fiecare unitate — pentru date privind utilitatea marginală. • Bonul de cumpărături (real sau simulat): clasificarea cheltuielilor pe categorii (alimente, transport, divertisment). • Economisirea „la pușculiță” vs. depozitul bancar cu dobândă, pe baza unor sume simulate pe 6-12 luni. • Achiziția în etape a unui bun mai costisitor (telefon, bicicletă), cu sume de economisire lunară stabilite.. Contexte de învățare: Situații cotidiene, tematice, digitale, colaborative și comunitare care dezvoltă competențe de gestionare a bugetului personal, analiză a comportamentului consumatorului, evaluare a utilității și adoptare a unor decizii de consum responsabile. Conținuturi interdisciplinare: • Matematică: calculul utilității totale, marginale și al bugetului (operații cu procente, fracții). • Eu și societatea: consumul responsabil de alimente și utilitatea acestuia. • Informatica: utilizarea foilor de calcul pentru planificarea bugetului personal. Integrarea noilor educații prin contexte de învățare: • Planificarea bugetului personal; (<i>Educația financiară; Educația pentru sănătate și stare de bine</i>) • Costul unei alegeri; (<i>Educația financiară; Educația pentru sănătate și stare</i>	experiment de degustare repetată, în context tematic. 3.1.1 distinge comportamentul rațional al consumatorului, comparând economisirea „la pușculiță” cu depozitul bancar, în context cotidian. 4.2.1 întocmește un buget personal simplu, în context digital (aplicație/șablon de calcul). 4.3.1 apreciază efectele unei achiziții planificate în etape asupra bugetului și mediului, în context cotidian. 4.2.2 distinge principalele surse de venit personale și familiale; 4.3.2 analizează opțiunile de economisire și investiții, prin evaluarea riscurilor financiare și a beneficiilor, în contexte reale de viață.
--	---	---	--

		de bine) Dezbateri: Consumul responsabil înseamnă să cumpărăm mai puțin sau să cumpărăm mai bine? (<i>Educația pentru dezvoltare durabilă; Educația financiară; Educația pentru sănătate și stare de bine</i>)					
		Terminologie specifică: Consum sustenabil, utilitate totală, utilitate marginală, buget personal, economisire, investiție, risc financiar, beneficiu					
CS2		UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: Producătorul în economie: decizii financiare, alegeri și responsabilitate					
CS3	2.2 Ilustrarea rolului factorilor de producție (muncă, capital, tehnologie, antreprenoriat) în sporirea eficienței economice, prin analiza unor exemple antreprenoriale reale. 2.3 Analiza modului în care deciziile economice influențează utilizarea și eficiența factorilor de producție, prin rezolvarea unor situații-problemă privind alocarea resurselor. 3.2 Distingerea inițiativelor antreprenoriale responsabile și a modelelor de afaceri sustenabile (social, digital, ecologic), prin analiza unor exemple reale din Republica Moldova și din lume.	VALORI PROIECTATE LA NIVELUL UNITĂȚII DE ÎNVĂȚARE: Gândire critică prin analiza modului în care combinarea și utilizarea factorilor de producție influențează eficiența activităților economice. Responsabilitate prin conștientizarea impactului deciziilor individuale și colective asupra resurselor, comunității și mediului. <table><tr><th>Unități de conținut</th><th>Rezultatele învățării Elevul/ eleva:</th></tr><tr><td> Concepte fundamentale / procese și relații esențiale: - Factorii de producție și tipologia lor. - Capitalul și diversitatea sa. - Combinarea și substituirea factorilor de producție. - Eficiența și eficacitatea factorilor de producție (productivitatea, rentabilitatea). Conținuturi aplicative / contextuale: - Taraba de legume dintr-o piață locală, comparată cu un raion de legume dintr-un supermarket, din perspectiva factorilor de producție utilizați. - Roboții în depozitele unor mari companii: relația dintre capital tehnologic și muncă. Laborator economic Nr. 3: „Calcularea productivității și a rentabilității unei firme reale sau simulate (ex.: o brutărie) Contexte de învățare: situații cotidiene, tematice, digitale, colaborative </td><td> identifică factorii de producție, comparând o tarabă de piață cu un raion de supermarket, în context cotidian. calculează productivitatea la realizarea unor obiecte simple, interpretând rezultatele, în context colaborativ. descrie rolul capitalului și formele sale de manifestare în procesul de producție; interpretează rezultatele privind eficiența utilizării factorilor de </td></tr></table>		Unități de conținut	Rezultatele învățării Elevul/ eleva:	Concepte fundamentale / procese și relații esențiale: - Factorii de producție și tipologia lor. - Capitalul și diversitatea sa. - Combinarea și substituirea factorilor de producție. - Eficiența și eficacitatea factorilor de producție (productivitatea, rentabilitatea). Conținuturi aplicative / contextuale: - Taraba de legume dintr-o piață locală, comparată cu un raion de legume dintr-un supermarket, din perspectiva factorilor de producție utilizați. - Roboții în depozitele unor mari companii: relația dintre capital tehnologic și muncă. Laborator economic Nr. 3: „Calcularea productivității și a rentabilității unei firme reale sau simulate (ex.: o brutărie) Contexte de învățare: situații cotidiene, tematice, digitale, colaborative	identifică factorii de producție, comparând o tarabă de piață cu un raion de supermarket, în context cotidian. calculează productivitatea la realizarea unor obiecte simple, interpretând rezultatele, în context colaborativ. descrie rolul capitalului și formele sale de manifestare în procesul de producție; interpretează rezultatele privind eficiența utilizării factorilor de
Unități de conținut	Rezultatele învățării Elevul/ eleva:						
Concepte fundamentale / procese și relații esențiale: - Factorii de producție și tipologia lor. - Capitalul și diversitatea sa. - Combinarea și substituirea factorilor de producție. - Eficiența și eficacitatea factorilor de producție (productivitatea, rentabilitatea). Conținuturi aplicative / contextuale: - Taraba de legume dintr-o piață locală, comparată cu un raion de legume dintr-un supermarket, din perspectiva factorilor de producție utilizați. - Roboții în depozitele unor mari companii: relația dintre capital tehnologic și muncă. Laborator economic Nr. 3: „Calcularea productivității și a rentabilității unei firme reale sau simulate (ex.: o brutărie) Contexte de învățare: situații cotidiene, tematice, digitale, colaborative	identifică factorii de producție, comparând o tarabă de piață cu un raion de supermarket, în context cotidian. calculează productivitatea la realizarea unor obiecte simple, interpretând rezultatele, în context colaborativ. descrie rolul capitalului și formele sale de manifestare în procesul de producție; interpretează rezultatele privind eficiența utilizării factorilor de						

		și comunitare care facilitează înțelegerea procesului de producție, a factorilor de producție, a productivității, inovării și impactului tehnologiilor asupra activității economice și a pieței muncii. Conținuturi interdisciplinare: • <i>Matematică:</i> calculul indicatorilor de productivitate și rentabilitate. • <i>Informatică:</i> rolul digitalizării și al inteligenței artificiale în producție. • <i>Educație tehnologică și TIC:</i> capitalul fizic și echipamentele utilizate în producție. Integrarea noilor educații prin contexte de învățare: • Evaluarea eficienței economice a unei brutării; (<i>Educația financiară; Educația antreprenorială și inovarea</i>) • Proiect de investigație: Firma locală în era digitală; (<i>Educația antreprenorială și inovarea; Educația pentru competențe digitale și IA</i>) • Studiu de caz: Inovare și responsabilitate; (<i>Educația pentru competențe digitale și IA; Educația pentru valori; Educația antreprenorială și inovarea</i>) • Dezbateri: Inteligența artificială ca factor de producție: oportunitate sau amenințare pentru angajați? (<i>Educația pentru competențe digitale și IA; Educația pentru egalitate și incluziune</i>)	producție în contexte antreprenoriale; identifică modele de afaceri sustenabile, pe baza relației capital tehnologic-muncă (roboți în depozite), în context digital.
		Terminologie specifică: Factor de producție, muncă, natură/resurse, capital, antreprenoriat, inteligență artificială, productivitate, rentabilitate, eficiență, eficacitate, substituirea factorilor de producție	
CS2, CS3, CS4		UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: <i>Antreprenorul și activitatea antreprenorială</i>	
	2.2 Ilustrarea rolului factorilor de producție (muncă, capital, tehnologie, antreprenoriat) în sporirea eficienței economice, <i>prin analiza unor exemple antreprenoriale reale.</i>	VALORI PROIECTATE LA NIVELUL UNITĂȚII DE ÎNVĂȚARE: Responsabilitate economică și socială prin înțelegerea impactului activităților antreprenoriale asupra societății și mediului; Sustenabilitate prin orientarea spre dezvoltare durabilă și economie circulară în activitățile antreprenoriale.	
		Unități de conținut	Rezultatele învățării Elevul/ eleva:
		Concepte fundamentale / procese și relații esențiale:	identifică rolul

	3.2 Distingerea inițiativelor antreprenoriale responsabile și a modelelor de afaceri sustenabile (social, digital, ecologic), <i>prin analiza unor exemple reale din Republica Moldova și din lume.</i> 3.3 Analiza rolului inovării și al digitalizării în inițierea și dezvoltarea afacerilor sustenabile, <i>prin raportare la inițiative antreprenoriale reale, cu impact comunitar.</i> 4.3 Analiza efectelor deciziilor personale de consum și investiții asupra mediului și comunității, <i>prin evaluarea amprentei ecologice a unor alegeri cotidiene de consum.</i>	• Antreprenorul: profil, valori și competențe. • Antreprenoriatul în economia modernă (rolul inovării și al digitalizării în antreprenoriat). • Diversitatea formelor de antreprenoriat și organizarea afacerilor (Tipuri de antreprenoriat: social, inovativ, digital, ecologic, feminin etc.; Forme de organizare a afacerilor). • Antreprenoriatul responsabil și economia sustenabilă (Corelarea antreprenoriatului cu dezvoltarea durabilă, Economia circulară și impactul asupra mediului și societății). Conținuturi aplicative / contextuale: • Interviul cu un mic întreprinzător din localitate: drumul de la idee la afacere. • Povestea de fondare a unui brand local cunoscut elevilor. • Jocul „Shark Tank” în clasă, cu prezentarea ideilor de afacere ale colegilor și acordarea de „investiții” simbolice. Contexte de învățare: Situații cotidiene, tematice, digitale, colaborative și comunitare care dezvoltă spiritul antreprenorial prin identificarea oportunităților, generarea ideilor de afaceri, elaborarea soluțiilor inovatoare și valorificarea experienței antreprenorilor locali. Conținuturi interdisciplinare: • Educația tehnologică și TIC: produse și servicii inovative utilizarea instrumentelor digitale (Canva, PowerPoint) pentru realizarea mini-planului de afaceri. • Eu și societatea: responsabilitatea socială a antreprenorului. • Matematică: estimarea costurilor, veniturilor și a pragului de rentabilitate în mini-planul de afaceri. <i>Proiect interdisciplinar: Lansez o aplicație (mini-plan de afaceri în Canva sau PowerPoint).</i>	factorilor de producție într-o inițiativă antreprenorială reală, printr-un interviu cu un mic întreprinzător, în context comunitar. identifică modele de afaceri sustenabile, pornind de la povestea de fondare a unui brand local, în context tematic. explică rolul inovării și digitalizării într-o afacere sustenabilă, prin raportare la inițiative antreprenoriale reale, cu impact comunitar. apreciază efectele unei idei de afacere asupra comunității, în context colaborativ (jocul „Shark Tank”).
--	---	---	--

		Integrarea noilor educații prin contexte de învățare: - Ideea mea de afacere — prezentare la pitching! (<i>Educația antreprenorială și inovarea; Educația pentru dezvoltare durabilă; Educația pentru valori</i>) - Startup sau artizanat? (<i>Educația pentru egalitate și incluziune; Educația antreprenorială și inovarea</i>) - Interviu cu un antreprenor local — de la idee la afacere funcțională. (<i>Educația antreprenorială și inovarea; Educația pentru valori</i>)	
		Terminologie specifică: Antreprenor, antreprenariat social/inovativ/digital/ecologic/feminin, plan de afaceri (mini-plan), formă de organizare a afacerii, economie circulară, dezvoltare durabilă.	

Clasa a XI-a

Competența specifică	Unități de competență	UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: De la producție la cost: eficiența economică a firmei	
CS1, CS2,	1.1 Determinarea rolului prețului ca mecanism de echilibru și alocare a resurselor, <i>prin analiza unor exemple reale de variație a cererii și ofertei.</i> 2.2 Analiza relației dintre costuri, venituri, profit și eficiența firmei, <i>prin calcularea indicatorilor economici ai unor firme reale sau simulate.</i>	VALORI PROIECTATE LA NIVELUL UNITĂȚII DE ÎNVĂȚARE: Responsabilitatea - în gestionarea corectă a costurilor și veniturilor unei firme, asumând consecințele deciziilor economice luate. Echitatea - în distribuirea corectă a veniturilor și beneficiilor rezultate din activitatea economică.	
		Unități de conținut	Rezultatele învățării Elevul/ eleva:
		Concepte fundamentale / procese și relații esențiale: - Cheltuielile și costurile – diferențe și importanță în activitatea antreprenorială. - Prețul ca expresie monetară a costurilor și valorii economice. - Veniturile economice și relația lor cu profitul. Conținuturi aplicative / contextuale: - Factura la utilități (energie, gaz): costuri fixe și variabile ale unei gospodării. - Prețul unui produs (limonadă, prăjituri) pentru un eveniment școlar, pe baza costurilor reale de ingrediente, prin simulare.	1.1.1 determină rolul prețului ca mecanism de alocare a resurselor, analizând o factură la utilități, în context cotidian. 2.2.1 clasifică cheltuielile, costurile și veniturile unei gospodării sau firme, în situații economice concrete; 2.2.2 analizează relația costuri-venituri-profit, calculând indicatori pentru o mini-firmă simulată, în

		- Firmă care și-a redus costurile prin schimbarea unui furnizor sau prin eficientizarea proceselor. <i>Laborator economic Nr. 1: „Suntem antreprenori pentru o lună!” – simulare de gestionare a unei mini-firme: calculul costurilor, veniturilor și profitului</i> Contexte de învățare: situații cotidiene, tematice, digitale, colaborative și comunitare care dezvoltă capacitatea de analiză a costurilor, veniturilor și profitului, de fundamentare a deciziilor antreprenoriale și de înțelegere a mecanismelor de stabilire a prețurilor în activitatea economică. Conținuturi interdisciplinare: - Matematică: calcule cu mărimi economice (cost, venit, profit), procente. - Eu și societatea: impactul variației prețurilor asupra consumatorilor. - Educația tehnologică și TIC: utilizarea foilor de calcul pentru evidența costurilor, veniturilor și a profitului mini-firmei simulate. Integrarea noilor educații prin contexte de învățare: - Carburantul s-a scumpit – cine plătește? (<i>Educația financiară; Educația pentru valori; Educația pentru egalitate și incluziune</i>) - Suntem antreprenori pentru o lună! (<i>Educația financiară; Educația antreprenorială și inovarea</i>) - Cum își stabilește prețurile o firmă locală în funcție de costuri? (<i>Educația financiară; Educația antreprenorială și inovarea</i>) Tema cross-curriculară: Educația pentru identitate: De la comunitatea locală la lumea globală	context colaborativ. 2.2.3 gestionează costurile și veniturile unei mini-firme simulate, argumentând deciziile luate în condiții de resurse limitate.
		Terminologie specifică: cheltuială, cost (fix, variabil, total), preț, venit, profit, eficiență economică a firmei	
CS2, CS3	1.1 Determinarea rolului prețului ca mecanism de echilibru și alocare a resurselor, <i>prin analiza unor</i>	UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: <i>Cererea mea, oferta ta: jocul pieței în viața reală</i> VALORI PROIECTATE LA NIVELUL UNITĂȚII DE ÎNVĂȚARE: Responsabilitatea economică - în înțelegerea modului în care propriile alegeri de consum influențează cererea, oferta și formarea prețurilor pe piață.	

<i>exemple reale de variație a cererii și ofertei.</i> 1.3 Aprecierea interdependenței dintre cerere, ofertă, preț și echilibrul pieței, <i>prin construirea și analiza graficelor economice.</i> 3.1 Ilustrarea mecanismului de formare a echilibrului de piață și a efectelor dezechilibrelor (surplus, deficit, plafon de preț), <i>prin construirea graficelor cerere–ofertă pe date reale sau simulate.</i>	Gândirea critică - în interpretarea graficelor cerere-ofertă și în evaluarea efectelor plafonării prețurilor asupra consumatorilor și producătorilor. <table><tr><th>Unități de conținut</th><th>Rezultatele învățării Elevul/ eleva:</th></tr><tr><td> Concepte fundamentale / procese și relații esențiale: - Piața: noțiune, clasificare, funcții. – Cerere - expresia alegerilor consumatorului (cererea individuală, cererea de piață, factorii cererii, excepțiile, reprezentare grafică). - Ofertă - expresia alegerilor producătorului (oferta și factorii determinanți, excepțiile, reprezentarea grafică). - Echilibrul și dezechilibrele pieței. (<i>Protecția consumatorilor prin plafonarea prețurilor</i>) - Elasticitatea cererii și a ofertei în funcție de preț. Conținuturi aplicative / contextuale: - Prețul unui produs sezonier (legume/fructe), monitorizat o săptămână, corelat cu informații despre ofertă. - Efectul unei campanii de reduceri (tip Black Friday) asupra cererii pentru anumite produse. - Mini-licitația în clasă pentru un obiect simbolic: formarea prețului. <i>Laborator economic Nr. 2: „Construirea graficelor cerere–ofertă pe date reale/simulate și determinarea elasticității” (context: COVID-19 și prețul măștilor; scumpirea biletului de autobuz; plafonarea prețului la pâine</i> Contexte de învățare: situații cotidiene, tematice, digitale, colaborative și comunitare care dezvoltă capacitatea de analiză a mecanismelor pieței, a interacțiunii dintre cerere și ofertă, a formării prețurilor și a impactului intervențiilor economice asupra consumatorilor și producătorilor.. Conținuturi interdisciplinare: <i>Matematică:</i> construirea și interpretarea graficelor cerere-ofertă, calculul elasticității. <i>Eu și societatea:</i> protecția consumatorilor prin plafonarea prețurilor. <i>Educația tehnologică și TIC:</i> colectarea și prelucrarea datelor de preț din surse online. </td><td> 1.1.1 determină rolul prețului ca mecanism de echilibru, monitorizând prețul unui produs sezonier, în context cotidian. 1.1.2 explică factorii determinanți ai ofertei și modul în care producătorii iau decizii economice, pe exemple reale. 1.3.1 reprezintă grafic interdependența cerere-ofertă-preț, pentru a explica echilibrul pieței, în context digital. 1.3.2 determină elasticitatea cererii și a ofertei în funcție de preț, utilizând exemple concrete. 3.1.1 identifică mecanismul de formare a echilibrului de piață, printr-o mini-licitație în clasă, în context colaborativ. </td></tr></table>	Unități de conținut	Rezultatele învățării Elevul/ eleva:	Concepte fundamentale / procese și relații esențiale: - Piața: noțiune, clasificare, funcții. – Cerere - expresia alegerilor consumatorului (cererea individuală, cererea de piață, factorii cererii, excepțiile, reprezentare grafică). - Ofertă - expresia alegerilor producătorului (oferta și factorii determinanți, excepțiile, reprezentarea grafică). - Echilibrul și dezechilibrele pieței. (<i>Protecția consumatorilor prin plafonarea prețurilor</i>) - Elasticitatea cererii și a ofertei în funcție de preț. Conținuturi aplicative / contextuale: - Prețul unui produs sezonier (legume/fructe), monitorizat o săptămână, corelat cu informații despre ofertă. - Efectul unei campanii de reduceri (tip Black Friday) asupra cererii pentru anumite produse. - Mini-licitația în clasă pentru un obiect simbolic: formarea prețului. <i>Laborator economic Nr. 2: „Construirea graficelor cerere–ofertă pe date reale/simulate și determinarea elasticității” (context: COVID-19 și prețul măștilor; scumpirea biletului de autobuz; plafonarea prețului la pâine</i> Contexte de învățare: situații cotidiene, tematice, digitale, colaborative și comunitare care dezvoltă capacitatea de analiză a mecanismelor pieței, a interacțiunii dintre cerere și ofertă, a formării prețurilor și a impactului intervențiilor economice asupra consumatorilor și producătorilor.. Conținuturi interdisciplinare: <i>Matematică:</i> construirea și interpretarea graficelor cerere-ofertă, calculul elasticității. <i>Eu și societatea:</i> protecția consumatorilor prin plafonarea prețurilor. <i>Educația tehnologică și TIC:</i> colectarea și prelucrarea datelor de preț din surse online.	1.1.1 determină rolul prețului ca mecanism de echilibru, monitorizând prețul unui produs sezonier, în context cotidian. 1.1.2 explică factorii determinanți ai ofertei și modul în care producătorii iau decizii economice, pe exemple reale. 1.3.1 reprezintă grafic interdependența cerere-ofertă-preț, pentru a explica echilibrul pieței, în context digital. 1.3.2 determină elasticitatea cererii și a ofertei în funcție de preț, utilizând exemple concrete. 3.1.1 identifică mecanismul de formare a echilibrului de piață, printr-o mini-licitație în clasă, în context colaborativ.
Unități de conținut	Rezultatele învățării Elevul/ eleva:				
Concepte fundamentale / procese și relații esențiale: - Piața: noțiune, clasificare, funcții. – Cerere - expresia alegerilor consumatorului (cererea individuală, cererea de piață, factorii cererii, excepțiile, reprezentare grafică). - Ofertă - expresia alegerilor producătorului (oferta și factorii determinanți, excepțiile, reprezentarea grafică). - Echilibrul și dezechilibrele pieței. (<i>Protecția consumatorilor prin plafonarea prețurilor</i>) - Elasticitatea cererii și a ofertei în funcție de preț. Conținuturi aplicative / contextuale: - Prețul unui produs sezonier (legume/fructe), monitorizat o săptămână, corelat cu informații despre ofertă. - Efectul unei campanii de reduceri (tip Black Friday) asupra cererii pentru anumite produse. - Mini-licitația în clasă pentru un obiect simbolic: formarea prețului. <i>Laborator economic Nr. 2: „Construirea graficelor cerere–ofertă pe date reale/simulate și determinarea elasticității” (context: COVID-19 și prețul măștilor; scumpirea biletului de autobuz; plafonarea prețului la pâine</i> Contexte de învățare: situații cotidiene, tematice, digitale, colaborative și comunitare care dezvoltă capacitatea de analiză a mecanismelor pieței, a interacțiunii dintre cerere și ofertă, a formării prețurilor și a impactului intervențiilor economice asupra consumatorilor și producătorilor.. Conținuturi interdisciplinare: <i>Matematică:</i> construirea și interpretarea graficelor cerere-ofertă, calculul elasticității. <i>Eu și societatea:</i> protecția consumatorilor prin plafonarea prețurilor. <i>Educația tehnologică și TIC:</i> colectarea și prelucrarea datelor de preț din surse online.	1.1.1 determină rolul prețului ca mecanism de echilibru, monitorizând prețul unui produs sezonier, în context cotidian. 1.1.2 explică factorii determinanți ai ofertei și modul în care producătorii iau decizii economice, pe exemple reale. 1.3.1 reprezintă grafic interdependența cerere-ofertă-preț, pentru a explica echilibrul pieței, în context digital. 1.3.2 determină elasticitatea cererii și a ofertei în funcție de preț, utilizând exemple concrete. 3.1.1 identifică mecanismul de formare a echilibrului de piață, printr-o mini-licitație în clasă, în context colaborativ.				

		Proiect interdisciplinar: Piața din cartier vs. Supermarket vs. Online — unde e mai bine? (Fișă de recomandare pentru consumator/Raport de cercetare) Integrarea noilor educații prin contexte de învățare: • COVID-19 și prețul măștilor — ce s-a întâmplat pe piață? (Educația financiară; Educația pentru valori; Educația pentru cetățenie globală) • Biletul de autobuz se scumpește — câți călători se pierd? (Educația financiară; Educația pentru valori) • Plafonarea prețului la pâine — măsură de protecție socială sau distorsiune a pieței? (Educația financiară; Educația pentru valori; Educația pentru cetățenie globală)	
		Terminologie specifică: Piață, cerere individuală/de piață, ofertă, echilibrul pieței, surplus, deficit, plafon de preț, elasticitatea cererii/ofertei	
CS1, CS2, CS3, CS4	1.2 Examinarea formelor de concurență și a impactului lor în economia digitală și globalizată, prin studierea unor cazuri reale de firme naționale și europene.	UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: Concurența și protecția consumatorului	
		VALORI PROIECTATE LA NIVELUL UNITĂȚII DE ÎNVĂȚARE:	
		Responsabilitatea civică - în asumarea rolului de consumator informat, capabil să recunoască și să raporteze practici comerciale incorecte.	
		Integritatea - în respectarea regulilor concurențiale și adoptarea unui comportament etic în activitatea antreprenorială.	
		Discernământul - în distingerea unei oferte comerciale corecte de una înșelătoare (produse contrafăcute, recenzii false, înțelegeri anticoncurențiale).	
	2.3 Aprecierea rolului statului în corectarea eșecurilor pieței (externalități, monopol, bunuri publice), prin investigarea unor politici de reglementare naționale și europene.	Unități de conținut	Rezultatele învățării Elevul/ eleva:
	3.2 Compararea comportamentului firmelor în condiții de concurență perfectă și imperfectă (monopol, oligopol), prin analiza unor cazuri reale din	Concepte fundamentale / procese și relații esențiale:	1.2.1 examinează formele de concurență, comparând ofertele a 2-3 operatori, în context digital.
		• Concurența – concept, rol și funcții în activitatea antreprenorială. • Tipuri de concurență: perfectă și imperfectă. • Protecția pieței în Republica Moldova. • Concurența în economia digitală și globalizată.	1.2.2 analizează impactul concurenței asupra firmelor și consumatorilor în economia digitală și globalizată.
		Conținuturi aplicative / contextuale:	
		• Ofertele a 2-3 operatori de telefonie mobilă sau internet din Republica Moldova, comparate.	

	<i>piața națională și europeană.</i> 4.2 Analiza necesității intervenției statului în situații de dezechilibru economic și în protecția consumatorului, <i>prin examinarea unor măsuri de politică economică în perioade de criză.</i>	- Jocul de rol al unei ședințe de autoritate a concurenței, privind o posibilă înțelegere între firme. - Un produs contrafăcut frecvent întâlnit: riscurile asociate achiziționării. <i>Laborator economic Nr. 3: „Analiza comparativă a protecției pieței în Republica Moldova și Uniunea Europeană” (cazuri: doi operatori cu aceleași prețuri; Amazon și Google – monopoluri digitale; recenzii false și produse contrafăcute</i> Contexte de învățare: situații cotidiene, tematice, digitale, colaborative și comunitare care dezvoltă înțelegerea mecanismelor concurenței, a comportamentului firmelor pe piață, a practicilor anticoncurențiale și a rolului instituțiilor în protecția consumatorilor și asigurarea unui mediu economic echitabil. Conținuturi interdisciplinare: - Eu și societatea: drepturile consumatorului, cadrul legal al concurenței. - Informatica: funcționarea piețelor digitale și a algoritmilor de recomandare. - Matematică: compararea tarifelor unor operatori și calculul economiilor generate de alegerea ofertei optime. Integrarea noilor educații prin contexte de învățare: - Doi operatori, aceleași prețuri — coincidență sau înțelegere? (<i>Educația antreprenorială și inovarea; Educația pentru valori; Educația pentru cetățenie globală</i>) - Amazon și Google TikTok, Meta — prea mari pentru a fi concurați? (<i>Educația pentru competențe digitale și IA; Educația pentru valori; Educația pentru cetățenie globală</i>) - Recenzia fake și produsul contrafăcut — cum te protejezi? (<i>Educația pentru competențe digitale și IA; Educația financiară; Educația pentru valori</i>)	2.3.1 argumentează rolul statului în corectarea eșecurilor pieței, printr-un joc de rol al unei autorități de concurență, în context colaborativ. 3.2.1 compară comportamentul firmelor în concurență, pe baza unui produs contrafăcut, în context comunitar. 4.2.1 argumentează necesitatea protecției consumatorului în situații de dezechilibru al pieței.
		Terminologie specifică: Concurență perfectă, concurență imperfectă, monopol, oligopol, protecția consumatorului, proprietate intelectuală, piață digitală.	

CS2, CS4	2.1 Explicarea impactului impozitelor, subvențiilor și politicilor publice asupra alocării resurselor, <i>prin analiza unor instrumente fiscale din Republica Moldova și UE.</i> 2.3 Aprecierea rolului statului în corectarea eșecurilor pieței (externalități, monopol, bunuri publice), <i>prin investigarea unor politici de reglementare naționale și europene.</i> 4.2 Analiza necesității intervenției statului în situații de dezechilibru economic și în protecția consumatorului, <i>prin examinarea unor măsuri de politică economică în perioade de criză.</i>	UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: <i>Limitele pieței și mecanismele de corectare</i>	
		VALORI PROIECTATE LA NIVELUL UNITĂȚII DE ÎNVĂȚARE: Sustenabilitate - în evaluarea efectelor pe termen lung ale externalităților economice asupra mediului și societății. Responsabilitatea economică - în înțelegerea consecințelor deciziilor economice (poluare, subvenții) asupra comunității. Patriotismul – în raportarea la rolul statului în protejarea interesului public și a bunăstării naționale;	
		Unități de conținut	Rezultatele învățării Elevul/ eleva:
		Concepte fundamentale / procese și relații esențiale: - Eșecul pieței și externalitățile economice. - Statul ca actor economic: motivele intervenției. - Instrumente de intervenție pentru corectarea eșecurilor. Conținuturi aplicative / contextuale: - O problemă de mediu din comunitate (deșeuri, poluarea unui curs de apă) și actorii implicați. - O taxă de mediu existentă (de exemplu, taxa pentru ambalaje/pungi de plastic) și efectele ei observabile. - O subvenție din domeniul agricol sau energetic și impactul asupra producătorilor.. <i>Laborator economic Nr. 4: „Fabrica poluează râul – cine plătește depoluarea?” – analiza unei externalități negative și a instrumentelor de corectare (taxe, reglementări)</i> Contexte de învățare: situații cotidiene, tematice, digitale, colaborative și comunitare care facilitează înțelegerea externalităților, a impactului activităților economice asupra societății și mediului, precum și a rolului politicilor publice în corectarea dezechilibrelor pieței.	2.1.1 identifică impactul politicilor fiscale, analizând structura bugetului unei primării, în context comunitar. 2.3.1 identifică formele de externalități economice (eșecul pieței), pornind de la o problemă de mediu din comunitate. 2.3.2 evaluează eficiența măsurilor de intervenție ale statului (reglementări, taxe, subvenții) în corectarea eșecurilor pieței. 4.2.1 argumentează necesitatea intervenției statului, evaluând o subvenție agricolă, în context tematic.

		Conținuturi interdisciplinare: • <i>Geografie:</i> externalități de mediu, poluare. • Eu și societatea: rolul statului în protejarea interesului public. • <i>Matematică:</i> estimarea costurilor de depoluare și analiza cost-beneficiu a unei taxe de mediu. Integrarea noilor educații prin contexte de învățare: • Fabrica poluează râul — cine plătește depoluarea? (<i>Educația pentru dezvoltare durabilă; Educația pentru valori; Educația pentru cetățenie globală</i>) • Acordul de la Paris — de ce are nevoie planeta de legi comune? (<i>Educația pentru dezvoltare durabilă; Educația pentru cetățenie globală; Educația pentru pace</i>) • <i>Taxa pe ambalaje</i> — descurajează poluarea sau scumpește traiul? (<i>Educația pentru dezvoltare durabilă; Educația financiară</i>)	
		Terminologie specifică: Eșecul pieței, externalitate pozitivă/negativă, bun public, monopol, reglementare, taxă, subvenție, politică publică.	
CS2, CS3	2.1 Explicarea impactului impozitelor, subvențiilor și politicilor publice asupra alocării resurselor, <i>prin analiza unor instrumente fiscale din Republica Moldova și UE.</i> 3.3 Aprecierea comportamentului statului ca agent economic în gestionarea bugetului public și a mecanismelor bugetar-fiscale, <i>prin raportare la date bugetare publice reale sau simulate.</i>	UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: <i>Bugetul de stat pe înțelesul tuturor</i>	
		VALORI PROIECTATE LA NIVELUL UNITĂȚII DE ÎNVĂȚARE: Responsabilitatea civică - în înțelegerea rolului de contribuabil și asumarea obligațiilor fiscale față de societate. Patriotismul – în raportarea la rolul bugetului de stat în dezvoltarea țării și a bunăstării cetățenilor; Gândirea critică - în analiza echilibrului și dezechilibrului bugetar, precum și a cauzelor și efectelor datoriei publice.	
		Unități de conținut	Rezultatele învățării Elevul/ eleva:
		Concepte fundamentale / procese și relații esențiale: • Bugetul ca „plan financiar” al statului. • Sursele de finanțare a bugetului de stat. • Cheltuielile publice. • Echilibrul și dezechilibrul bugetar. Datoria publică.	2.1.1 descrie structura bugetului de stat (surse de finanțare, categorii de cheltuieli) ca plan financiar al statului.

		• Mecanismele bugetar-fiscale: ce sunt și cum funcționează. Conținuturi aplicative / contextuale: • Structura bugetului unei primării, pe baza unor date publice: principalele categorii de cheltuieli. • Jocul „buget participativ”: repartizarea unei sume fictive între proiecte propuse pentru localitate. • Evoluția datoriei publice a Republicii Moldova în ultimii ani, pe baza unor date statistice. <i>Laborator economic Nr. 5: „Construim bugetul unei comunități” – simulare de repartizare a veniturilor și cheltuielilor publice la nivel local</i> Contexte de învățare: situații cotidiene, tematice, digitale, colaborative și comunitare care dezvoltă înțelegerea rolului statului în economie, a mecanismelor de finanțare publică, a utilizării resurselor bugetare și a impactului politicilor fiscale asupra societății. Conținuturi interdisciplinare: • Matematică: calcule cu procente, proporții. • Eu și societatea: obligațiile fiscale ale cetățeanului, responsabilitatea civică. • Educația tehnologică și TIC: analiza datelor. Integrarea noilor educații prin contexte de învățare: • Cum cheltuie statul banii noștri? (<i>Educația financiară; Educația pentru cetățenie globală; Educația pentru valori</i>) • Cotă unică sau impozit progresiv — care e mai drept? (<i>Educația financiară; Educația pentru egalitate și incluziune; Educația pentru valori</i>) • Dacă nimeni nu plătește taxe — ce se întâmplă cu școala, spitalul, drumul? (<i>Educația pentru valori; Educația financiară; Educația pentru cetățenie globală</i>)	2.1.2 repartizează un buget public limitat între priorități, într-un joc de tip „buget participativ”, argumentând alegerile făcute. 2.1.3 analizează echilibrul și dezechilibrul bugetar, inclusiv cauzele și efectele datoriei publice asupra economiei. 3.3.1 gestionează bugetul unei comunități într-o simulare economică și argumentează rolul taxelor în finanțarea serviciilor publice.
		Terminologie specifică: Buget de stat, venit bugetar, cheltuială publică, impozit, taxă,	

		echilibru/dezechilibru bugetar, deficit bugetar, datorie publică, mecanism bugetar-fiscal	
CS4	4.1 Stabilirea legăturii dintre evoluției economiei în contexte de creștere și criză și impactului lor asupra deciziilor individuale și sociale, <i>prin interpretarea unor date economice reale privind crize naționale și globale.</i> 4.2 Analiza necesității intervenției statului în situații de dezechilibru economic și în protecția consumatorului, <i>prin examinarea unor măsuri de politică economică în perioade de criză.</i> 4.3 Aprecierea rolului deciziilor guvernamentale, educației și inovației în stabilitatea și dezvoltarea economică durabilă, <i>prin analiza unor politici publice de investiții din Republica Moldova și state de referință.</i>	UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: <i>Schimbările economice și impactul asupra vieții noastre</i>	
		VALORI PROIECTATE LA NIVELUL UNITĂȚII DE ÎNVĂȚARE: Discernământul - în evaluarea informațiilor despre crizele economice și în alegerea unor măsuri realiste de adaptare. Sustenabilitate - în elaborarea unui plan personal de rezervă financiară, cu sume și termene realiste, pentru situații neprevăzute. Mentalitatea globală – în luarea deciziilor informate și responsabile într-o economie interdependentă și în continuă schimbare.	
		Unități de conținut	Rezultatele învățării Elevul/ eleva:
		Concepte fundamentale / procese și relații esențiale: - Economia în mișcare: de la creștere la criză. - Cum ne afectează crizele economice viața de zi cu zi? - Rolul organizării economiei și al deciziilor guvernului. Importanța educației, inovației și a tehnologiei. - Ce fac oamenii și firmele când economia devine instabilă? - Viitorul economiei începe azi: cum luăm decizii informate. Conținuturi aplicative / contextuale: Interviul cu o persoană din comunitate (părinte, bunic) despre o perioadă de criză economică trăită. O afacere locală adaptată în perioada pandemiei (livrare, diversificarea produselor). Evoluția prețurilor de consum (inflația) în Republica Moldova, în ultimii ani, pe un grafic. Laborator economic Nr 6: Rezerva financiară personală: plan pentru situații neprevăzute.	4.1.1 descrie efectele crizelor economice asupra vieții cotidiene, prin exemple din realitate. 4.1.2 compară situația pieței muncii în Germania și Republica Moldova în contextul crizelor economice. 4.2.1 evaluează măsurile de adaptare a statelor la crize economice (Germania, Finlanda, Republica Moldova), comparând nivelul de pregătire economică al cetățenilor.

		Contexte de învățare: Situații cotidiene, tematice, digitale, colaborative și comunitare care dezvoltă capacitatea de analiză a evoluțiilor economice, a efectelor crizelor asupra veniturilor și nivelului de trai, precum și a strategiilor de adaptare financiară individuală și comunitară. Conținuturi interdisciplinare: • <i>Istorie:</i> crize economice istorice (anii 2008, alte exemple). • <i>Geografie:</i> comparații între state (Germania, Estonia, Republica Moldova, Finlanda). • <i>Eu și societatea:</i> rolul instituțiilor în gestionarea crizelor. Proiect interdisciplinar: „Moldova în criză — ce facem cu 1000 de lei mai puțini pe lună?” (Plan financiar recomandat) Temă cross: Reziliență economică și adaptare la schimbare. Integrarea noilor educații prin contexte de învățare: • Cum a trăit bunicul/părintele meu criza economică? (<i>Educația financiară; Educația pentru valori; Educația pentru sănătate și stare de bine</i>) • Estonia — de la criză severă la lider digital global: cum? (<i>Educația pentru competențe digitale și IA; Educația pentru cetățenie globală; Educația antreprenorială și inovarea</i>) • - Criza economică: dezastru sau oportunitate? (<i>Educația antreprenorială și inovarea; Educația pentru cetățenie globală; Educația pentru pace</i>)	4.3.1 elaborează un plan personal de rezervă financiară, cu sume și termene realiste, argumentând legătura dintre educație, inovație și stabilitatea economică proprie.
		Terminologie specifică: creștere economică, criză economică, recesiune, instabilitate economică, reziliență economică, inovație, redresare economică.	

Clasa a XII-a

Competența specifică	Unități de competență	UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: Rezultatele activităților macroeconomice
-----------------------------	------------------------------	---

CS1, CS2	1.2 Aprecierea impactului crizelor economice, inflației și șomajului asupra gestionării resurselor la nivel național, <i>prin interpretarea unor date statistice reale</i>. 2.1 Interpretarea relației dintre creșterea economică, dezvoltarea durabilă și bunăstarea populației, <i>prin analiza comparativă a indicatorilor macroeconomici (PIB, IDU, indicele Gini)</i>.	VALORI PROIECTATE LA NIVELUL UNITĂȚII DE ÎNVĂȚARE: Responsabilitatea civică — în înțelegerea rolului actorilor sistemului bancar în circulația banilor și stabilizarea economiei naționale. Discernământul — în evaluarea unor oferte financiare concrete (cont, card, credit, depozit) și în recunoașterea unui caz de fraudă financiară. Integritatea — în utilizarea corectă și etică a instrumentelor bancare digitale (plăți online, credite, criptomonede).				
		<table><tr><th>Unități de conținut</th><th>Rezultatele învățării Elevul/ eleva:</th></tr><tr><td> Concepte fundamentale / procese și relații esențiale: • Provocările economiei contemporane: dezvoltare și instabilitate. • Circuitul macroeconomic: fluxuri reale și financiare. • Cum măsurăm performanța economiei naționale. • Creștere vs dezvoltare economică. Conținuturi aplicative / contextuale: • Un raport recent (BNS sau organizație internațională) cu date despre economia Republicii Moldova. • Graficul comparativ al PIB-ului pe locuitor între Republica Moldova și 2-3 state vecine. • Un caz de țară cu PIB ridicat, dar IDU scăzut (sau invers): cauzele posibile. • „Buletinul economic” săptămânal al clasei, pe baza știrilor economice apărute. <i>Laborator economic Nr. 1: „Tabloul de bord al economiei Republicii Moldova” – interpretarea unui set de indicatori macroeconomici (PIB, IDU, indicele Gini) și compararea cu alte state (ex. Qatar – PIB vs. IDU)</i> Contexte de învățare: Situații cotidiene, tematice, digitale, colaborative și comunitare care dezvoltă capacitatea de interpretare a indicatorilor macroeconomici, de analiză a performanței economice și de evaluare a diferenței dintre creștere economică, dezvoltare durabilă și bunăstarea societății. Conținuturi interdisciplinare: </td><td> 1.2.1 explică procesele macroeconomice fundamentale, interpretând un raport recent al BNS, în context digital. 1.2.2 descrie circuitul macroeconomic și interdependența dintre producție, venit și consum, utilizând exemple privind relațiile dintre gospodării, firme, stat și restul lumii; 1.2.3 identifică principalii indicatori macroeconomici de rezultat (PIB, PIN, VNB, VN) în contexte de analiză a performanței unei economii; 2.1.1 interpretează date statistice simple privind </td></tr></table>	Unități de conținut	Rezultatele învățării Elevul/ eleva:	Concepte fundamentale / procese și relații esențiale: • Provocările economiei contemporane: dezvoltare și instabilitate. • Circuitul macroeconomic: fluxuri reale și financiare. • Cum măsurăm performanța economiei naționale. • Creștere vs dezvoltare economică. Conținuturi aplicative / contextuale: • Un raport recent (BNS sau organizație internațională) cu date despre economia Republicii Moldova. • Graficul comparativ al PIB-ului pe locuitor între Republica Moldova și 2-3 state vecine. • Un caz de țară cu PIB ridicat, dar IDU scăzut (sau invers): cauzele posibile. • „Buletinul economic” săptămânal al clasei, pe baza știrilor economice apărute. <i>Laborator economic Nr. 1: „Tabloul de bord al economiei Republicii Moldova” – interpretarea unui set de indicatori macroeconomici (PIB, IDU, indicele Gini) și compararea cu alte state (ex. Qatar – PIB vs. IDU)</i> Contexte de învățare: Situații cotidiene, tematice, digitale, colaborative și comunitare care dezvoltă capacitatea de interpretare a indicatorilor macroeconomici, de analiză a performanței economice și de evaluare a diferenței dintre creștere economică, dezvoltare durabilă și bunăstarea societății. Conținuturi interdisciplinare:	1.2.1 explică procesele macroeconomice fundamentale, interpretând un raport recent al BNS, în context digital. 1.2.2 descrie circuitul macroeconomic și interdependența dintre producție, venit și consum, utilizând exemple privind relațiile dintre gospodării, firme, stat și restul lumii; 1.2.3 identifică principalii indicatori macroeconomici de rezultat (PIB, PIN, VNB, VN) în contexte de analiză a performanței unei economii; 2.1.1 interpretează date statistice simple privind
Unități de conținut	Rezultatele învățării Elevul/ eleva:					
Concepte fundamentale / procese și relații esențiale: • Provocările economiei contemporane: dezvoltare și instabilitate. • Circuitul macroeconomic: fluxuri reale și financiare. • Cum măsurăm performanța economiei naționale. • Creștere vs dezvoltare economică. Conținuturi aplicative / contextuale: • Un raport recent (BNS sau organizație internațională) cu date despre economia Republicii Moldova. • Graficul comparativ al PIB-ului pe locuitor între Republica Moldova și 2-3 state vecine. • Un caz de țară cu PIB ridicat, dar IDU scăzut (sau invers): cauzele posibile. • „Buletinul economic” săptămânal al clasei, pe baza știrilor economice apărute. <i>Laborator economic Nr. 1: „Tabloul de bord al economiei Republicii Moldova” – interpretarea unui set de indicatori macroeconomici (PIB, IDU, indicele Gini) și compararea cu alte state (ex. Qatar – PIB vs. IDU)</i> Contexte de învățare: Situații cotidiene, tematice, digitale, colaborative și comunitare care dezvoltă capacitatea de interpretare a indicatorilor macroeconomici, de analiză a performanței economice și de evaluare a diferenței dintre creștere economică, dezvoltare durabilă și bunăstarea societății. Conținuturi interdisciplinare:	1.2.1 explică procesele macroeconomice fundamentale, interpretând un raport recent al BNS, în context digital. 1.2.2 descrie circuitul macroeconomic și interdependența dintre producție, venit și consum, utilizând exemple privind relațiile dintre gospodării, firme, stat și restul lumii; 1.2.3 identifică principalii indicatori macroeconomici de rezultat (PIB, PIN, VNB, VN) în contexte de analiză a performanței unei economii; 2.1.1 interpretează date statistice simple privind					

		• <i>Matematică</i>: interpretarea și prelucrarea datelor statistice, calculul ratelor de variație. • <i>Geografie</i>: comparații între economiile naționale ale diferitelor state. • <i>Eu și societatea</i>: relația dintre performanța economică și bunăstarea cetățenilor. Integrarea noilor educații prin contexte de învățare: • Tabloul de bord al economiei Republicii Moldova. (<i>Educația pentru cetățenie globală; Educația pentru valori</i>) • Qatar e bogat, dar sunt cetățenii fericiți? PIB vs. IDU (<i>Educația pentru dezvoltare durabilă; Educația pentru egalitate și incluziune; Educația pentru valori</i>) Tema cross-curriculară: Educația pentru identitate: "Republica Moldova în context local, regional și global"	evoluția indicatorilor macroeconomici, formulând concluzii argumentate despre starea economiei; 2.1.2 apreciază relația creștere-dezvoltare durabilă-bunăstare, comparând PIB-ul pe locuitor cu state vecine, în context tematic.
		Terminologie specifică: PIB, inflație, șomaj, criză economică, indice al dezvoltării umane (IDU), creștere economică, dezvoltare economică.	
CS1, CS2, CS3	1.1 Analiza dezechilibrelor de pe piața muncii (șomaj, polarizare), prin compararea unor date statistice naționale și europene. 2.2 Analiza impactului digitalizării și inteligenței artificiale asupra pieței muncii și profesiilor viitorului, prin interpretarea unor studii de caz din economia contemporană.	UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: De la educație la carieră: rolul pieței muncii VALORI PROIECTATE LA NIVELUL UNITĂȚII DE ÎNVĂȚARE: Responsabilitatea – în înțelegerea și asumarea efectelor problemelor macroeconomice asupra vieții personale și sociale. Responsabilitatea economică — în înțelegerea dezechilibrelor de pe piața muncii (șomaj, polarizare) și a cauzelor lor structurale. Gândirea critică — în evaluarea impactului digitalizării și inteligenței artificiale asupra profesiilor viitorului, fără a accepta necritic scenariile alarmiste sau optimiste.	
	3.1 Distingerea factorilor care influențează funcționarea pieței	Unități de conținut	Rezultatele învățării Elevul/ eleva:
		Concepte fundamentale / procese și relații esențiale:	1.1.1 explică relația dintre

	muncii, cererea și oferta de forță de muncă, <i>prin raportarea la alegerile educaționale și la condițiile pieței muncii naționale.</i>	• De la muncă la salariu: cererea și oferta forței de muncă. • Cum funcționează piața muncii: echilibrul și dezechilibrul. Polarizarea pieței muncii. • Ce reprezintă șomajul, cauzele și formele șomajului. Ocuparea deplină. • Cât de mare este șomajul și cum îl calculăm? / • Problemele locale ale pieței muncii. Conținuturi aplicative / contextuale: • Oportunități de angajare și cerințe de calificare pe piața muncii. • Tranziția de la școală la piața muncii – experiența unui absolvent recent. • Profesiile viitorului și transformarea ocupațiilor sub impactul tehnologiei. • Primul pas spre angajare: CV-ul și scrisoarea de intenție pentru un loc de muncă sezonier. <i>Laborator economic Nr. 2: „Cât de mare este șomajul și cum îl calculăm?”</i> – calcularea și interpretarea ratei șomajului pe baza unor date statistice naționale și europene. Contexte de învățare: Situații cotidiene, tematice, digitale, colaborative și comunitare care dezvoltă înțelegerea mecanismelor pieței muncii, a factorilor care influențează ocuparea forței de muncă, a impactului tehnologiilor emergente asupra profesiilor și a provocărilor sociale privind integrarea tinerilor pe piața muncii. Conținuturi interdisciplinare: ▪ Matematică: calculul ratei șomajului și interpretarea datelor. ▪ Informatică: impactul digitalizării și al IA asupra profesiilor.", • Eu și societatea: alegerea traseului educațional în funcție de piața muncii.", Integrarea noilor educații prin contexte de învățare: • Profesia mea peste 15 ani — va mai exista? (<i>Educația pentru competențe digitale și IA; Educația pentru sănătate și stare de bine; Educația pentru</i>	cererea și oferta forței de muncă, utilizând exemple privind alegerea profesiei și accesul la locuri de muncă; 1.1.2 descrie modul de formare a salariului pe piața muncii, raportându-se la calificare, productivitate, experiență și condițiile economice; 2.2.1 identifică principalele cauze și forme ale șomajului, în baza unor situații reale sau studii de caz privind economia locală și națională; 3.1.1 evaluează impactul digitalizării asupra profesiilor viitorului, pe baza unei profesii apărute/disapărute, în context tematic.
--	--	---	---

		<i>cetățenie globală)</i> IA distruge sau creează locuri de muncă? (<i>Educația pentru competențe digitale și IA; Educația pentru egalitate și incluziune; Educația pentru sănătate și stare de bine</i>)	
		Terminologie specifică: Cerere/ofertă de forță de muncă, salariu, echilibru/dezechilibru pe piața muncii, polarizarea pieței muncii, șomaj, rata șomajului, ocupare deplină.	
CS1, CS3, CS4	1.3 Argumentarea gestionării eficiente a resurselor proprii, <i>prin evaluarea unor oferte financiare concrete de servicii bancare de bază (cont, card, credit, depozit) din mediul bancar național.</i> 3.2 Analiza rolului actorilor sistemului bancar în circulația banilor și stabilizarea economică, <i>prin examinarea mecanismelor de creditare, economisire și transfer financiar.</i>	UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: <i>Sistemul bancar și circulația banilor în economie</i> VALORI PROIECTATE LA NIVELUL UNITĂȚII DE ÎNVĂȚARE: Responsabilitatea civică — în înțelegerea rolului actorilor sistemului bancar în circulația banilor și stabilizarea economiei naționale. Discernământul — în evaluarea unor oferte financiare concrete (cont, card, credit, depozit) și în recunoașterea unui caz de fraudă financiară. Integritatea — în utilizarea corectă și etică a instrumentelor bancare digitale (plăți online, credite, criptomonede).	
	4.2 Determinarea riscurilor asociate utilizării instrumentelor bancare digitale (plăți online, credite, criptomonede), <i>prin investigarea unor cazuri reale de fraudă financiară și măsuri de protecție.</i>	Unități de conținut Concepte fundamentale / procese și relații esențiale: - Cine sunt actorii din sistemul bancar? - Banii în acțiune: de la numerar la conturi bancare - Decizii financiare: credite, dobânzi și costul real al banilor Conținuturi aplicative / contextuale: - Serviciile bancare și relația dintre bancă și client-vizită la instituție bancară. - Economisirea, investițiile și administrarea resurselor financiare. - Frauda bancară și protecția consumatorului de servicii financiare. Contexte de învățare: Situații cotidiene, tematice, digitale, colaborative și comunitare care dezvoltă competențe de utilizare responsabilă a serviciilor financiare, de analiză a produselor bancare, de prevenire a fraudelor și de înțelegere a transformărilor pieței monetare în era digitală.	Rezultatele învățării Elevul/ eleva: 1.3.1 analizează serviciile bancare de bază, pe baza unui extras de cont simulat, în context digital. 3.2.1 identifică rolul actorilor sistemului bancar, în urma unei vizite la o agenție bancară, în context comunitar. 3.2.2 descrie structura sistemului bancar, identificând rolul băncii centrale, al băncilor comerciale și al altor instituții financiare în

		Conținuturi interdisciplinare: • <i>Matematică</i>: calculul dobânzilor, comisioanelor, costului total al unui credit. • <i>Informatică</i>: securitatea digitală, plățile online, criptomonede. • <i>Eu și societatea</i>: protecția datelor personale, drepturile consumatorului de servicii financiare. Proiect interdisciplinar: Ghidul meu financiar pentru colegii din clasa a X-a (Prezentare vizuală (Canva/PowerPoint etc.) Integrarea noilor educații prin contexte de învățare: • Două credite, o decizie — care e mai avantajos cu adevărat? (<i>Educația financiară; Educația pentru valori</i>) • Mi-a cerut banca datele pe e-mail — e real sau fraudă? (<i>Educația pentru competențe digitale și IA; Educația financiară; Educația pentru valori</i>) • Bitcoin va înlocui leul moldovenesc? (<i>Educația financiară; Educația pentru competențe digitale și IA; Educația pentru cetățenie globală</i>)	circulația banilor; 4.2.1 compară principalele servicii bancare utilizate de populație — cont bancar, card, depozit, credit, transfer bancar — în funcție de utilitate, costuri și riscuri; 4.2.2 analizează avantajele și limitele utilizării instrumentelor moderne de plată, inclusiv cardurile bancare, plățile online și aplicațiile de internet banking; 4.2.3 evaluează riscurile instrumentelor bancare digitale, analizând un caz real de fraudă, în context digital.
		Terminologie specifică: Bancă centrală, bancă comercială, instituție financiară, cont bancar, card, depozit, credit, dobândă, transfer bancar, internet banking, fraudă financiară.	
CS3, CS4	3.3 Aprecieră rolului politicii monetare și al instituțiilor financiare în stabilizarea economiei, prin interpretarea datelor privind inflația, rata dobânzii și masa monetară din surse oficiale (BNM, BCE).	UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: Piața monetară: cine controlează și cum funcționează	
		VALORI PROIECTATE LA NIVELUL UNITĂȚII DE ÎNVĂȚARE: Responsabilitatea civică - în înțelegerea rolului politicii monetare și al instituțiilor financiare (BNM, BCE) în stabilizarea economiei naționale. Discernământul - în interpretarea corectă a datelor privind inflația, rata dobânzii și masa monetară din surse oficiale, fără a le confunda sau interpreta greșit.	
	4.2 Determinarea riscurilor asociate utilizării instrumentelor	Unități de conținut	Rezultatele învățării Elevul/ eleva:
		Concepte fundamentale / procese și relații esențiale:	3.3.1 apreciază

	bancare digitale (plăți online, credite, criptomonede), <i>prin investigarea unor cazuri reale de fraudă financiară și măsuri de protecție.</i>	• Funcționarea pieței monetare: cererea și oferta monetară • Echilibrul și dezechilibrul monetar – cauze, forme și efecte economice. • Măsuri de stabilizare a pieței monetare Conținuturi aplicative / contextuale: • Cursul valutar și factorii care influențează evoluția monedei naționale. • Deciziile de politică monetară ale Băncii Naționale și impactul asupra economiei. • Hiperinflația – cauze, consecințe și lecții economice din experiențe istorice. • Economisirea în moneda națională sau în valută – decizii financiare în contextul inflației și al cursului valutar. Contexte de învățare: Situații cotidiene, tematice, digitale, colaborative și comunitare care dezvoltă înțelegerea rolului băncii centrale, a mecanismelor politicii monetare, a influenței indicatorilor monetari asupra economiei și a fundamentării deciziilor financiare responsabile. Conținuturi interdisciplinare: • <i>Matematică:</i> calcule privind rata dobânzii, inflația, puterea de cumpărare. • <i>Eu și societatea:</i> independența instituțiilor publice (banca centrală). • <i>Informatică:</i> accesarea și prelucrarea rapoartelor publicate de Banca Națională a Moldovei. Integrarea noilor educații prin contexte de învățare: • Depozit, obligațiuni sau cumpărături? Ce faceți cu 10.000 de lei? (<i>Educația financiară; Educația pentru valori</i>) • Banca centrală — independentă de guvern sau coordonată cu el? (<i>Educația financiară; Educația pentru cetățenie globală; Educația pentru valori</i>) • Hiperinflația — ce se întâmplă când banii își pierd valoarea? (<i>Educația financiară; Educația pentru cetățenie globală</i>)	comportamentul băncii centrale în politica monetară, interpretând date oficiale (BNM, BCE), în context digital. 3.3.2 explică modul în care se formează echilibrul pe piața monetară, prin raportarea cererii și ofertei de bani la rata dobânzii; 3.3.3 analizează efectele dezechilibrului monetar asupra inflației, puterii de cumpărare, creditării și comportamentului economic al populației; 3.3.4 descrie rolul băncii centrale în controlul masei monetare și în menținerea stabilității prețurilor, prin utilizarea instrumentelor de politică monetară; 4.2.1 evaluează riscurile unei decizii financiare (economisire lei/valută), pe baza evoluției cursului valutar, în context tematic.
		Terminologie specifică: Piață monetară, cerere de bani, ofertă monetară, masa monetară, lichiditate,	

		rata dobânzii, inflație, politică monetară, bancă centrală.	
CS2, CS4	2.3 Evaluarea schimbărilor generate de globalizare și digitalizare asupra pieței muncii, <i>prin compararea oportunităților și riscurilor muncii la distanță și platformelor digitale.</i> 4.1 Distingerea riscurilor și oportunităților pe care globalizarea digitală le generează pentru deciziile de producție, comerț și consum, <i>prin analiza unor platforme digitale globale și a efectelor lor locale.</i> 4.3 Evaluarea relației dintre piața globală și alegerile locale de consum în contextul economiei digitale, <i>prin investigarea impactului economic, social și ecologic al consumului global vs. local.</i>	UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: <i>Globalizarea în era digitală</i>	
		VALORI PROIECTATE LA NIVELUL UNITĂȚII DE ÎNVĂȚARE: Responsabilitatea economică - în înțelegerea schimbărilor generate de globalizare și digitalizare asupra pieței muncii (muncă la distanță, platforme digitale). Discernământul - în evaluarea riscurilor și oportunităților pe care globalizarea digitală le generează pentru deciziile proprii de producție, comerț și consum. Orientarea spre sustenabilitate - în alegerea între consum local și global, ținând cont de impactul economic, social și ecologic al deciziei.	
		Unități de conținut	Rezultatele învățării Elevul/ eleva:
		Concepte fundamentale / procese și relații esențiale: • Produse, servicii și platforme digitale în economia globală. • Avantaje și provocări ale globalizării digitale - Munca la distanță și mobilitatea forței de muncă în era digitală • Consumăm global, alegem local: realitatea glocală a pieței • Comerțul internațional și cooperarea internațională și regională Conținuturi aplicative / contextuale: • Originea produselor și interdependențele economiei globale. • Platformele digitale și oportunitățile de antreprenariat și ocupare în economia globală. • Comerțul electronic internațional – avantaje, costuri și decizii de cumpărare. <i>Laborator economic Nr. 3: „Smartphone-ul meu – câte țări îl produc?” – investigarea lanțului global de producție al unui produs digital și a efectelor economice, sociale și ecologice ale acestuia (local vs. global).</i> Contexte de învățare: Situații cotidiene, tematice, digitale, colaborative și comunitare care dezvoltă înțelegerea interdependențelor economice globale, a impactului digitalizării asupra piețelor și muncii, precum și a oportunităților și provocărilor globalizării pentru consumatori, antreprenori și comunități. Conținuturi interdisciplinare:	2.3.1 interpretează schimbările generate de globalizare asupra pieței muncii, analizând o platformă de freelancing, în context digital. 4.1.1 analizează impactul globalizării digitale asupra producției, investigând lanțul global al unui smartphone. 4.1.2 analizează modul în care platformele digitale facilitează accesul firmelor și consumatorilor la piețe internaționale, evidențiind oportunități și riscuri economice; 4.3.1 evaluează relația piață globală-consum local, comparând prețul local cu cel din comerțul electronic internațional, în context comunitar.

		• <i>Geografie</i>: lanțuri globale de producție și comerț internațional. • <i>Informatică</i>: platforme digitale, comerț electronic, muncă la distanță. • <i>Eu și societatea</i>: cooperare internațională și regională. Integrarea noilor educații prin contexte de învățare: • Smartphone-ul meu — câte țări îl produc? (<i>Educația pentru cetățenie globală; Educația pentru dezvoltare durabilă; Educația pentru media</i>) • TikTok — trambulină pentru afaceri sau capcană digitală? (<i>Educația pentru competențe digitale și IA; Educația antreprenorială și inovarea; Educația pentru media</i>) • Local vs. global — ce aleg consumatorii responsabili? (<i>Educația pentru dezvoltare durabilă; Educația financiară; Educația pentru cetățenie globală</i>)	4.3.2 argumentează necesitatea unui comportament economic responsabil în mediul digital global, ținând cont de securitatea datelor, consumul sustenabil și respectarea regulilor comerciale.
		Terminologie specifică: Globalizare, digitalizare, platformă digitală, comerț electronic, muncă la distanță, glocal, comerț internațional, import, export, cooperare regională/internațională.	

6. Finalități de învățare pe clase

La finalul clasei a X-a elevul/eleva:

1. **aplică** conceptele economice de bază (nevoi, dorințe, raritate, penurie) în rezolvarea unor cazuri simulate din viața de zi cu zi pentru a optimiza consumul de bunuri, manifestând discernământ în delimitarea priorităților personale;
2. **calculează** costul de oportunitate al unei decizii pe baza curbei posibilităților de producție pentru a justifica economic alegerea unei alternative în detrimentul alteia, asumându-și responsabilitatea pentru decizia luată;
3. **compară** sistemele economice tradițional, centralizat și descentralizat prin prisma principiului 3C, a formelor de proprietate și a liberei inițiative pentru a identifica avantajele și limitele fiecărui model economic în epoci istorice diferite, demonstrând spirit critic față de mecanismele de alocare a resurselor;
4. **descrie** circuitul economic și fluxurile dintre gospodării, firme, stat și exterior, prin reprezentarea și interpretarea grafică a schemelor economice, manifestând responsabilitate economică;
5. **argumentează** raționalitatea consumului, prin analiza unor situații autentice de achiziție, pentru a preveni comportamentele consumatorului impulsiv, promovând responsabilitatea în satisfacerea nevoilor;
6. **întocmește** un buget personal simplu pe baza veniturilor disponibile și a priorităților de consum, manifestând discernământ;
7. **evaluează** efectele deciziilor personale de consum și investiții asupra mediului și comunității, prin analiza amprente ecologice a unor alegeri cotidiene, manifestând orientare spre sustenabilitate.
8. **determină** modalitățile optime de combinare și substituie a factorilor de producție (munca, natura, capitalul fix și circulant), pentru a maximiza productivitatea și rentabilitatea unei activități, demonstrând o viziune strategică și orientare spre eficiență;

9. proiectează un profil ideal al antreprenorului modern prin analiza diverselor forme de organizare a afacerilor și tipuri de antreprenoriat: social, inovativ, digital, ecologic, feminin, pentru a identifica valorile și competențele cheie necesare succesului pe piață, valorizând libera inițiativă și spiritul inovativ; 10. dezvoltă un model simplu de afacere sustenabilă, bazat pe principiile economiei circulare, adaptat realităților și inițiativelor comunitare din Republica Moldova, pentru a demonstra rolul digitalizării și inovării în reducerea amprente ecologice, manifestând echitate socială și responsabilitate față de mediu.
La finalul clasei a XI-a elevul/eleva: 1. aplică mecanismele de formare a prețului și a echilibrului de piață (cerere, ofertă), prin analiza unor situații reale și prin construirea graficelor economice, manifestând responsabilitate. 2. interpretează eficiența economică a unei firme (costuri, venituri, profit), prin analiza unor indicatori economici reali, manifestând responsabilitate economică. 3. analizează mecanismul de formare a echilibrului de piață și comportamentul firmelor în concurență, prin construirea graficelor cerere-ofertă și studii de caz reale, manifestând integritate. 4. examinează formele de concurență și impactul lor asupra firmelor, comparând oferte reale de pe piața națională și europeană, manifestând gândire critică. 5. analizează eșecurile pieței și rolul statului în corectarea lor, prin investigarea unor cazuri reale de reglementare și externalități, manifestând responsabilitate civică. 6. gestionează un buget public simulat, argumentând rolul taxelor și al statului ca agent economic, manifestând responsabilitate civică. 7. analizează eșecurile pieței și rolul statului în corectarea lor, prin investigarea unor cazuri reale de reglementare, manifestând responsabilitate civică. 8. evaluează impactul crizelor economice asupra deciziilor individuale, prin analiza unor date economice reale, manifestând spirit critic și echitate. 9. elaborează un plan personal de răspuns la riscuri economice, argumentând legătura dintre educație, inovație și stabilitate financiară, manifestând orientare spre sustenabilitate. La finalul clasei a XII-a elevul/eleva: 1. interpretează indicatorii rezultatelor activității macroeconomice (PIB, inflație, șomaj), pe baza datelor statistice oficiale, pentru a explica relațiile cauză-efect dintre aceștia, manifestând responsabilitate economică. 2. aplică indicatorii macroeconomici fundamentali în analiza unor situații economice reale, pentru a fundamenta decizii economice individuale informate, manifestând responsabilitate. 3. analizează comportamentul actorilor de pe piața muncii, pe baza traseului educație–carieră, pentru a explica impactul deciziilor profesionale asupra parcursului individual, manifestând gândire critică. 4. analizează mecanismele sistemului bancar și ale circulației banilor, în contexte financiare reale, pentru a explica impactul deciziilor bancare asupra economiei naționale, manifestând responsabilitate civică. 5. apreciază rolul politicii monetare și al instituțiilor financiare (BNM, BCE) în stabilizarea economiei, prin interpretarea datelor privind inflația și rata dobânzii, manifestând discernământ. 6. evaluează riscurile și oportunitățile generate de globalizarea digitală asupra pieței muncii, prin compararea muncii la distanță cu formele tradiționale de angajare, manifestând orientare spre sustenabilitate. 7. evaluează riscurile și oportunitățile deciziilor de consum în economia globală digitalizată, pentru a adopta un comportament economic sigur, manifestând discernământ.